

2η Θεματική Ενότητα

«Το σχολείο μου»

Βιβλίο δασκάου

Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών
ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ
Αθήνα 2007

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα: Άξονας Προτεραιότητας 1:	Αρχική επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση II. Πρωτόθση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας για όλους και ιδιαίτερα για εκείνους που απειλούνται με κοινωνικό αποκλεισμό.
Μέτρο 1. 1:	Βελτίωση των συνθηκών ένταξης στο εκπαιδευτικό σύστημα ατόμων ειδικών κατηγοριών.
Ενέργεια 1. 1.1.:	Προγράμματα ένταξης παιδιών με πολιτισμικές και γλωσσικές ιδιαιτερότητες στο εκπαιδευτικό σύστημα.
Κατηγορία πράξεων 1.2.1α:	Ένταξη παιδιών των ομάδων - στόχων μουσουλμάνων, τσιγγάνων, παλινοστούτων, αλλοδαπών, ομογενών στο σχολείο.
Πράξη:	Ένταξη παιδιών παλινοστούτων και αλλοδαπών στο σχολείο για την Α/θμια εκπαίδευση.
Χρηματοδότηση:	Ευρωπαϊκή Ένωση - ΕΚΤ
Φορέας παρακολούθησης:	Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων ΥΠΕΠΘ Ειδική Γραμματεία Π.Ο.Δ.Ε. Ειδική Γραμματέας: Ισμήνη Κριάρη Διεύθυνση Γ' ΚΠΣ
Φορέας υλοποίησης:	Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών Επιτροπή Ερευνών Τμήμα Φ.Π.Ψ. Κέντρο Διαπολιτισμικής Αγωγής Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου Ιλίσια 15784 Τηλ.: 210-7277522 E-mail: information@keda.gr
Επιστημονικός υπεύθυνος:	Καθ. Ιωάννης Κ. Καράκωστας
Επιστημονικός Σχεδιασμός:	Αφροδίτη Βάσσου
Υπεύθυνη δράσης:	Αφροδίτη Βάσσου
Ομάδα συγγραφής:	Αφροδίτη Βάσσου Εύη Γεωργιάδου Αυγή Γλένη Τέρψη Ρηγοπούλου
Φιλολογική Επιμέλεια:	Τζένη Πανταζή
Εικονογράφηση:	Σάββας Κοντός Άκης Μελάχρης
2η έκδοση	

Το βιβλίο δημιουργήθηκε στο ατελιέ MULTIMEDIA ΑΕ
Εκτύπωση - βιβλιοδεσία: ΒΙΒΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΑΕΠΕΕ

ΓΕΙΑ ΣΑΣ

2η Θεματική Ενότητα

«Το σχολείο μου»

ΜΑΘΗΜΑ 1ο

Θέμα: Το σχολείο μου

Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές:

- ✓ Προσανατολίζονται στον σχολικό χώρο και εντοπίζουν τους κύριους χώρους.
- ✓ Κατανοούν τη σημασία των λέξεων, τις προφέρουν και τις γράφουν.
- ✓ Αναγνωρίζουν, προφέρουν και διαβάζουν τα δίψηφα φωνήεντα *αι, ου, ει, οι*, και τους συνδυασμούς *αυ, ευ*.
- ✓ Παρατηρούν εικόνες και αντλούν πληροφορίες.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Ο εκπαιδευτικός εφαρμόζει τη δραστηριότητα «Προσανατολισμός στον σχολικό χώρο».
2. Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί την κάτοψη του σχολείου και τις καρτέλες των λέξεων και παρουσιάζει το καινούριο λεξιλόγιο. Οι μαθητές επαναλαμβάνουν τις λέξεις, ενώ ταυτόχρονα δείχνουν τους χώρους στην κάτοψη.
3. Ο εκπαιδευτικός στην τάξη δημιουργεί τράπεζα με τις καρτέλες των λέξεων της προηγούμενης δραστηριότητας.
4. Με αφορμή τις καρτέλες των καινούριων λέξεων και τα σκίτσα των χώρων, ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει τα δίψηφα φωνήεντα *αι, ει, οι, ου*. Γίνεται η ανάλυση και η σύνθεσή τους ($\alpha + \iota = \alpha\iota = e$, $\epsilon + \iota = \epsilon\iota = i$, $\omicron + \iota = \omicron\iota = i$, $\omicron + \upsilon = \omicron\upsilon = u$). Ο εκπαιδευτικός κάνει τον φωνητικό συσχετισμό του *αι* με το [e] και των *ει, οι* με το [i].
5. Οι μαθητές παρατηρούν αποκόμματα από εφημερίδες και περιοδικά και ο εκπαιδευτικός τους ζητά να εντοπίσουν και να κόψουν λέξεις που περιέχουν δίψηφα φωνήεντα. Στη συνέχεια, κάθε μαθητής με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού προσπαθεί να διαβάσει τις λέξεις. Ο εκπαιδευτικός, όπου είναι δυνατόν, θα πρέπει να προσπαθήσει να εξηγήσει τη σημασία τους. Κατόπιν ανιχνεύει αν οι μαθητές γνωρίζουν άλλες λέξεις που περιέχουν τα δίψηφα φωνήεντα. Τέλος, οι μαθητές επιλέγουν κάποιες από τις λέξεις που βρήκαν και τις κολλούν στο τετράδιό τους ή σε πολύχρωμα χαρτιά που θα αναρτηθούν σε κάποιο σημείο της τάξης.
6. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

7. Οι μαθητές παρατηρούν σκίτσα (μεγεθυμένα) ή καρτέλες με τους συνδυασμούς *αυ* και *ευ*, και ενθαρρύνονται να πουν τι βλέπουν.
8. Ο εκπαιδευτικός, με αφόρμηση τα σκίτσα ή τις καρτέλες των λέξεων, παρουσιάζει τους συνδυασμούς *αυ* και *ευ* με τις δύο φωνές αφ/αβ, εφ/εβ.
9. Στη συνέχεια, παρουσιάζει και γράφει στον πίνακα και άλλες λέξεις που περιέχουν τους συνδυασμούς (χρησιμοποιεί τις λέξεις των μαθητών από το βήμα 5 ή λέξεις από αποκόμματα περιοδικών και εφημερίδων).
10. Ο εκπαιδευτικός σχεδιάζει έναν κύκλο χωρισμένο σε τεταρτημόρια. Σε κάθε τεταρτημόριο γράφει μια φωνή των συνδυασμών. Στη συνέχεια, προφέρει μία μία τις λέξεις που είναι γραμμένες στον πίνακα, ενώ ταυτόχρονα ζητά από τους μαθητές να τις τοποθετήσουν στο σωστό τεταρτημόριο.
11. Οι μαθητές, μέσα από παραδείγματα, ανακαλύπτουν και κατανοούν ότι, όταν τονίζονται τα δίψηφα φωνήεντα ή οι συνδυασμοί, ο τόνος μπαίνει στο δεύτερο φωνήεν.
12. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

Λεξιλόγιο: αίθουσα, γραφείο, σχολείο, προαύλιο, αυλή, κυλικείο, τουαλέτα, βρύση, σκάλα, διάδρομος, γυμναστήριο, βιβλιοθήκη, χημείο, εργαστήριο, τοίχος, κουδούνι, αποθήκη, παιδί, σημαία, διευθυντής.

Άλλες λέξεις: φαρμακείο, οικογένεια, ψυγείο, λεωφορείο, ταχυδρομείο, νοσοκομείο, ζαχαροπλαστείο, καφενείο, λαχείο, εισιτήριο, ξενοδοχείο, κουνέλι, σαπούνι, πιρούνι, κουτάλι, γουρούνι, φρούτα, ρούχα, κούνια, κουζίνα, φάλαινα, μαχαίρι, γυναίκα, ηφαίστειο, πύραυλος, ταύρος, αυτί, ναύτης, ζευγάρι, Ευρώπη, Δευτέρα, Παρασκευή, χορεύτρια, ευχαριστώ...

ΜΑΘΗΜΑ 2ο

Θέμα: «Καινούριες γνωριμίες»

Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές:

- ✓ Αναγνωρίζουν τους κύριους χώρους και προσεγγίζουν τα πρόσωπα του σχολείου.
- ✓ Συμμετέχουν σε επικοινωνιακές καταστάσεις, χρησιμοποιώντας το βοηθητικό ρήμα *είμαι* στα τρία πρόσωπα του ενικού μαζί με τις προσωπικές αντωνυμίες, καθώς και τις ερωτηματικές αντωνυμίες *ποιος, ποια, ποιο, τι*.
- ✓ Δημιουργούν διαλόγους/ιστορίες με απλές προτάσεις του τύπου Y-P-K και με τη βοήθεια δοσμένων λέξεων και εικόνων.
- ✓ Διακρίνουν την έννοια του βοηθητικού ρήματος *είμαι* ως «βρίσκομαι».
- ✓ Συνειδητοποιούν τους ρόλους και τις αρμοδιότητες των προσώπων του σχολείου.

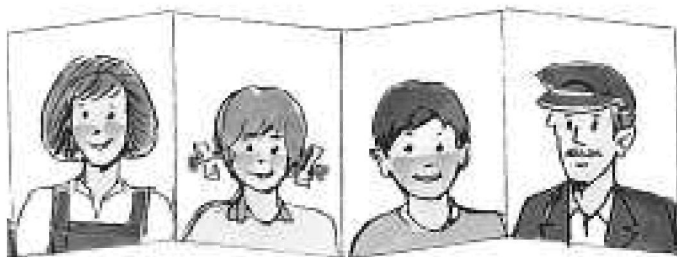
Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές κάνουν επανάληψη του προηγούμενου μαθήματος με τη δραστηριότητα «Μπίνγκο» .
2. Ανάγνωση κειμένου με θέμα «Καινούριες γνωριμίες».
3. Ο εκπαιδευτικός, με αφόρμηση το κείμενο, παρουσιάζει τα πρόσωπα ενός σχολείου, ενώ παράλληλα χρησιμοποιεί και διδάσκει την προσωπική αντωνυμία και το ρήμα *είμαι* στον ενικό αριθμό, (π.χ. Εγώ είμαι δασκάλα. Εσύ είσαι μαθητής. Αυτή είναι η κυρία Ειρήνη. Αυτός είναι ο διευθυντής.).
4. Στη συνέχεια, ενισχύει τη διδασκαλία της προσωπικής αντωνυμίας και του ρήματος *είμαι*, βιωματικά, στην τάξη.
5. Ο εκπαιδευτικός συνεχίζει τη διδασκαλία της προσωπικής αντωνυμίας και του ρήματος *είμαι* γράφοντας στον πίνακα, δίπλα από την προσωπική αντωνυμία, τους τύπους του βοηθητικού ρήματος, και δημιουργεί προτάσεις. Παράλληλα, υπενθυμίζει ότι το πρώτο γράμμα σε μια πρόταση γράφεται με κεφαλαίο κι ότι η πρόταση τελειώνει με τελεία. Τέλος, οι μαθητές δημιουργούν τις δικές τους προτάσεις.
6. Ο εκπαιδευτικός ξαναδιαβάζει το κείμενο δίνοντας έμφαση στην προσωπική αντωνυμία και το ρήμα *είμαι*, όπως επίσης στο κεφαλαίο γράμμα, την τελεία και

το ερωτηματικό. Κάνει ερωτήσεις κατανόησης χρησιμοποιώντας τις ερωτηματικές αντωνυμίες *ποιος - ποια* για τα πρόσωπα και *τι* για τους χώρους, και δημιουργεί μικρούς διαλόγους/ιστορίες με απλές προτάσεις του τύπου Υ-Ρ-Κ.¹

7. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.
8. Οι μαθητές, σε ομάδες, επισκέπτονται ένα διαφορετικό πρόσωπο ή χώρο του σχολείου (π.χ. ομάδα 1η: τον διευθυντή, ομάδα 2η: τον γυμναστή, ομάδα 3η: το κυλικείο...) και περιγράφουν τι είδαν και ποιους συνάντησαν.
9. Οι μαθητές υιοθετούν ρόλους από τα πρόσωπα του σχολείου και τους παρουσιάζουν στην υπόλοιπη τάξη με δραματοποίηση, παντομίμα...

Λεξιλόγιο: διευθυντής-ντρια, δάσκαλος-α, μαθητής-τρια, φύλακας, καθαριστής-τρια, γυμναστής-τρια, συμμαθητής-τρια.

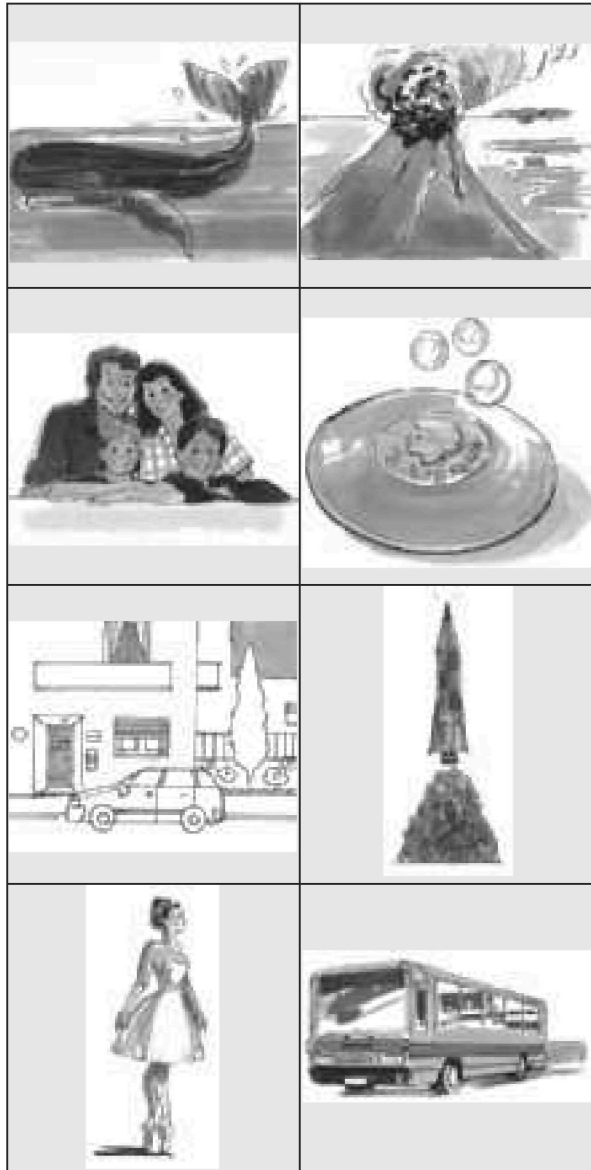
1. Ο εκπαιδευτικός συνδέει τα γένη της ερωτηματικής και της προσωπικής αντωνυμίας με τα αντίστοιχα άρθρα. Ο εκπαιδευτικός επισημαίνει ότι στις προτάσεις Υ-Ρ-Κ το οριστικό άρθρο μπορεί να υπάρχει ή να απουσιάζει.

Υπόδειγμα της προτεινόμενης δραστηριότητας «Μπίνγκο»

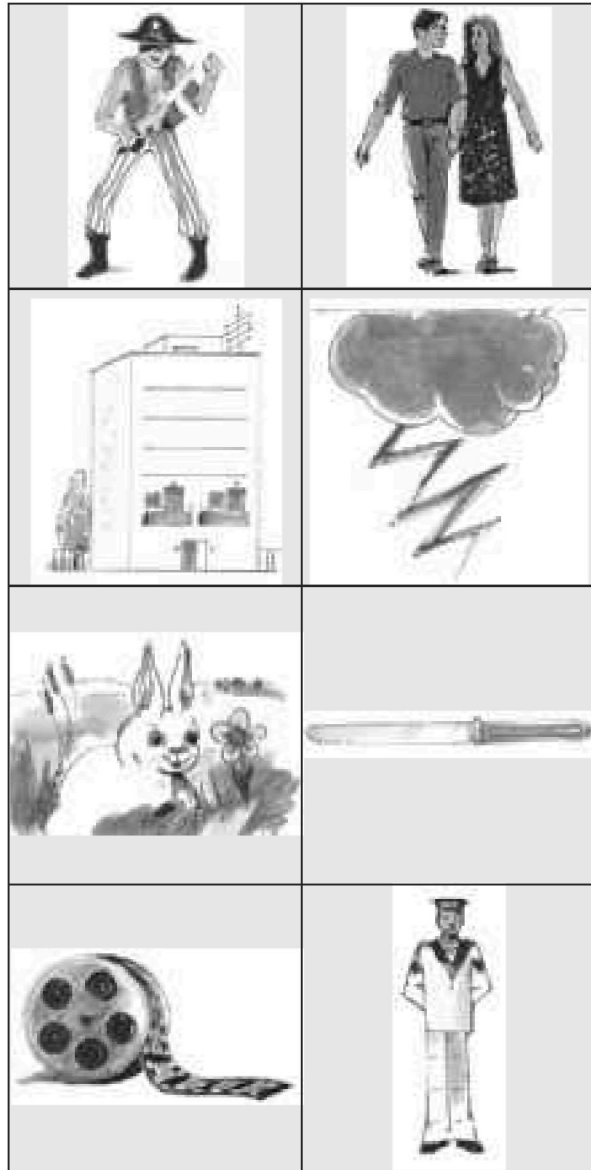
Διαλέγω μία κάρτα Μπίνγκο (Α,Β) και την κυκλώνω. Παρατηρώ την κάρτα μου, ακούω προσεκτικά τις λέξεις από τον εκπαιδευτικό και βάζω , όταν ακούω κάποια λέξη που αντιστοιχεί σε εικόνα της κάρτας μου.

Για τον
μαθητή

A

B

Εναλλακτική δραστηριότητα:

Ο εκπαιδευτικός δίνει στους μαθητές πίνακες λέξεων και τους ζητά να σημειώσουν ποιες λέξεις αντιστοιχούν στις εικόνες, στις φωτογραφίες ή στα σκίτσα που τους δείχνει.

Για τον
εκπαιδευτικό

ΜΑΘΗΜΑ 3ο

Θέμα: «Η τάξη μου»

Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές:

- ✓ Εντοπίζουν στον χώρο αντικείμενα της τάξης και τα ονομάζουν σωστά.
- ✓ Εμπλέκονται σε επικοινωνιακές καταστάσεις, ανταλλάσσουν πληροφορίες χρησιμοποιώντας τον ερωτηματικό τύπο του ρήματος *είμαι* (στα τρία πρόσωπα του ενικού) σε συνδυασμό με τα βεβαιωτικά και αρνητικά επιρρήματα *ναι, όχι, δεν*.
- ✓ Αναγνωρίζουν, προφέρουν και διαβάζουν με τη βοήθεια αυθεντικού υλικού τα δίψηφα σύμφωνα *μπ, ντ, γγ, γκ, τσ, τζ*.

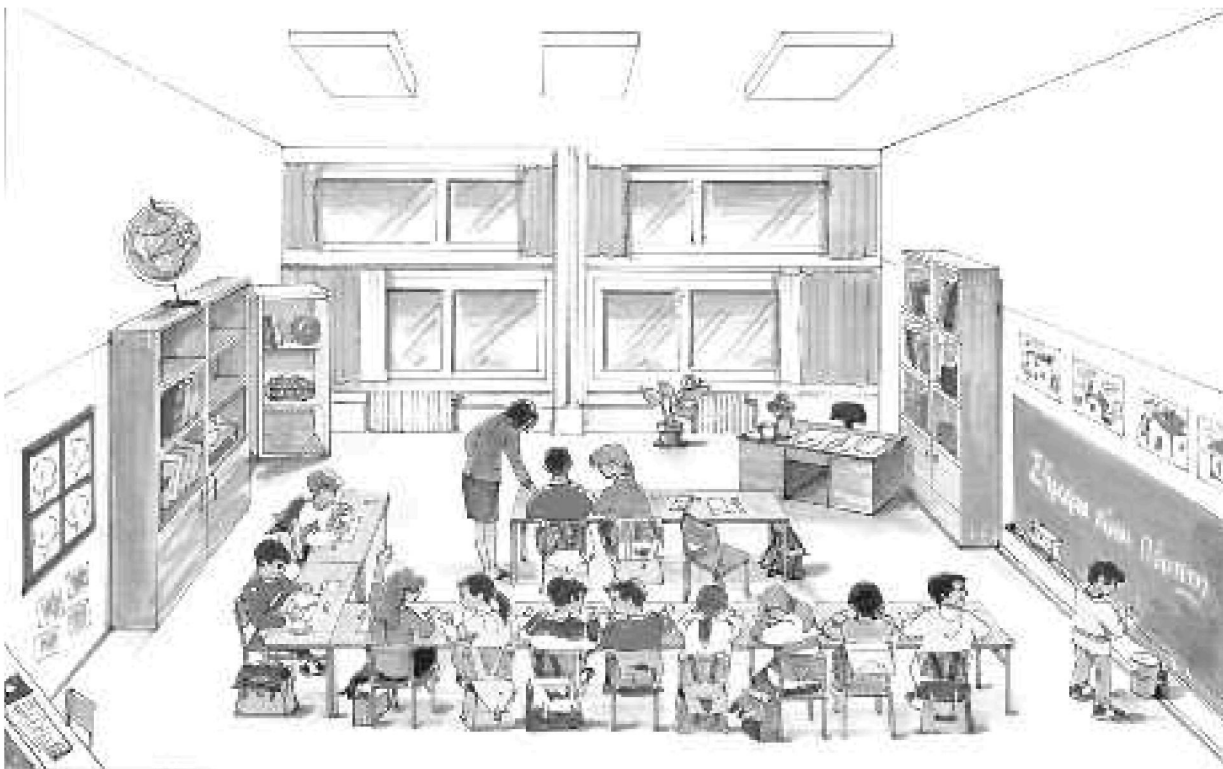
Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές κάνουν επανάληψη του προηγούμενου μαθήματος με δραστηριότητες και ασκήσεις.
2. Οι μαθητές κι ο εκπαιδευτικός εφαρμόζουν τη δραστηριότητα «Η τάξη μου» και τοποθετούν τις καινούριες λέξεις στην τράπεζα των λέξεων.
3. Ο εκπαιδευτικός, με αφορμή τις καρτέλες των λέξεων και το περίγραμμα της τάξης, παρουσιάζει τα δίψηφα σύμφωνα. Στη συνέχεια, οι μαθητές παρατηρούν αποκόμματα από εφημερίδες και περιοδικά, εντοπίζουν και κόβουν λέξεις που περιέχουν τα δίψηφα σύμφωνα. Κάθε μαθητής με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού προσπαθεί να διαβάσει τις λέξεις. Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να εξηγήσει τη σημασία τους. Κατόπιν, ανιχνεύει αν οι μαθητές γνωρίζουν άλλες λέξεις που περιέχουν δίψηφα σύμφωνα. Τέλος, οι μαθητές επιλέγουν κάποιες από τις λέξεις που βρήκαν και τις κολλούν στο τετράδιό τους ή σε πολύχρωμα χαρτιά, που θα αναρτηθούν σε κάποιο σημείο της τάξης.
4. Οι μαθητές και ο εκπαιδευτικός εφαρμόζουν τη δραστηριότητα «Τα αντικείμενα της τάξης μου».
5. Ο εκπαιδευτικός σχηματίζει προτάσεις του τύπου Y-P-K χρησιμοποιώντας το λεξιλόγιο της τάξης, το βοηθητικό ρήμα *είμαι* και την προσωπική αντωνυμία *αυτός, αυτή, αυτό, συνδέοντάς την με το αντίστοιχο γένος των ουσιαστικών: αυτός ο, αυτή η, αυτό το*. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, δημιουργούν μικρούς διαλόγους.
6. Ο εκπαιδευτικός ενισχύει τη διδασκαλία των αντικειμένων της τάξης χρησιμοποιώντας τον ερωτηματικό τύπο του ρήματος *είμαι* και αναφέρει στους μαθη-

τές ότι μπορούμε να ρωτήσουμε με διαφορετικούς τρόπους (π.χ. «Είναι αυτός ο πίνακας;» ή «Αυτός είναι ο πίνακας;»). Προτρέπει τους μαθητές να απαντήσουν χρησιμοποιώντας τα επιρρήματα *ναι*, *όχι*, *δεν*.

7. Εφαρμογή δραστηριότητας «Το περίγραμμα της τάξης».
8. Ανάγνωση διαλόγου και ερωτήσεις κατανόησης.
9. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

Λεξιλόγιο: αίθουσα, τάξη, δάσκαλος, δασκάλα, μαθητής, μαθήτρια, παράθυρο, τζάμι, πόρτα, δάπεδο, ταβάνι, τοίχος, πίνακας, γραφείο, καρέκλα, βιβλιοθήκη, κιμωλία, σφουγγάρι, συρτάρι, ράφι, ντουλάπι, κουρτίνα, χάρτης, υδρόγειος, θρανίο, καλοριφέρ, λάμπα, κρεμάστρα, τσάντα, αράχνη, ποντίκι, κατσαρίδα, μύγα, κουνούπι, πάγκος...

ΜΑΘΗΜΑ 4ο**Θέμα: «Μία τάξη άνω-κάτω»****Διδακτικοί στόχοι**

Οι μαθητές:

- ✓ Αντλούν και επεξεργάζονται πληροφορίες από μικρά κείμενα.
- ✓ Κατανοούν την έννοια των ουσιαστικών και τα διακρίνουν σε πρόσωπα, ζώα και πράγματα.
- ✓ Αναγνωρίζουν και ταξινομούν τα ουσιαστικά ανάλογα με το γένος τους.
- ✓ Συμμετέχουν σε ομαδικές ή ανά ζεύγη δραστηριότητες (κολάζ, πόστερ, ιστορίες τοίχου).

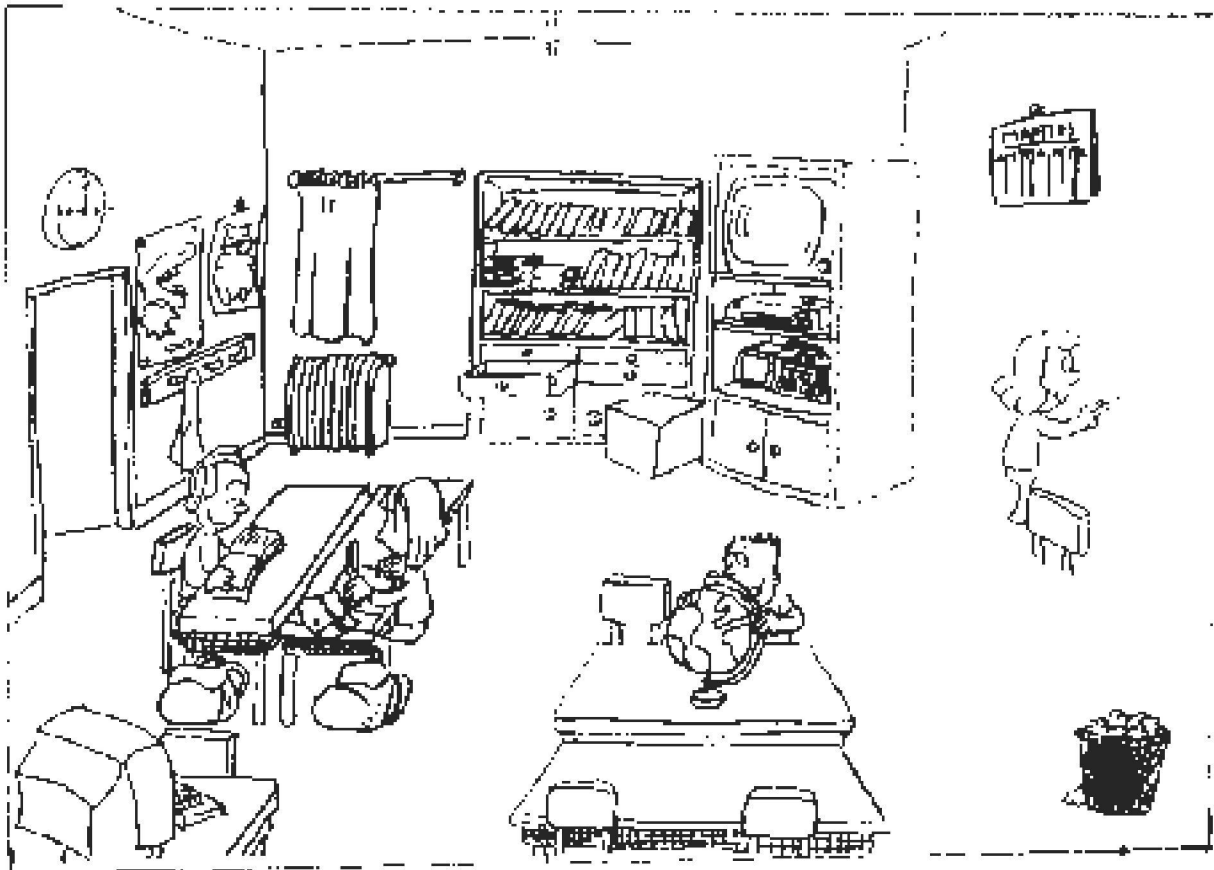
Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, παρατηρούν ένα σκίτσο της τάξης από το οποίο λείπουν αντικείμενα. Τα εντοπίζουν και τα συμπληρώνουν.
2. Ανάγνωση κειμένου και ερωτήσεις κατανόησης (προφορικά).
3. Ο εκπαιδευτικός, με αφορμή το κείμενο, εισάγει τις έννοιες πρόσωπο, ζώο, πράγμα, ζητά από τους μαθητές να αναφέρουν λέξεις που φανερώνουν πρόσωπο, ζώο, πράγμα και τις γράφει στον πίνακα.
4. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, χωρίζουν τις παραπάνω λέξεις σε πρόσωπα, ζώα και πράγματα. Κατόπιν, ο εκπαιδευτικός σχεδιάζει στον πίνακα τρεις στήλες με τα αντίστοιχα σύμβολα και οι μαθητές ταξινομούν τις λέξεις ανάλογα.
5. Οι μαθητές, σε ομάδες, παρατηρούν εφημερίδες και περιοδικά, ξεχωρίζουν και κόβουν εικόνες με πρόσωπα, ζώα και πράγματα. Κολλούν τις εικόνες σε στήλες πάνω σε χαρτόνι και δημιουργούν κολάζ.
6. Ο εκπαιδευτικός, με αφορμή τα παραπάνω, εξηγεί ότι τα πρόσωπα, τα ζώα και τα πράγματα έχουν γένος και χωρίζονται σε αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα, δίνοντας έμφαση στο αντίστοιχο άρθρο τους *ο/η/το*.
7. Ο εκπαιδευτικός μοιράζει σε καρτελάκια τα ουσιαστικά των προηγούμενων δραστηριοτήτων. Οι μαθητές διαβάζουν τις λέξεις, προσέχουν τα άρθρα τους και τις τοποθετούν σωστά σε καλάθια (ή κουτιά ή σακουλάκια) που αναγράφουν τα σύμβολα του αρσενικού, θηλυκού και ουδέτερου γένους.
8. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

Υπόδειγμα της προτεινόμενης δραστηριότητας

Παρατηρώ το σκίτσο της τάξης, εντοπίζω τα αντικείμενα που λείπουν και τα συμπληρώνω.

Για τον μαθητή

ΜΑΘΗΜΑ 5ο**Θέμα: «Ένα ατύχημα στην τάξη»****Διδακτικοί στόχοι**

Οι μαθητές:

- ✓ Κατανοούν τη λειτουργία του πληθυντικού αριθμού των ουσιαστικών και των άρθρων τους τόσο στον προφορικό όσο και στον γραπτό λόγο με τη βοήθεια εποπτικού υλικού.
- ✓ Συνειδητοποιούν τη διαφορά μεταξύ ενικού και πληθυντικού αριθμού των άρθρων και των ουσιαστικών.
- ✓ Εξοικειώνονται με τη χρήση και λειτουργία του λεξικού.
- ✓ Συμμετέχουν ενεργά σε ομαδικές δραστηριότητες κατανοώντας τους όρους που τις διέπουν.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές, σε ομάδες, παρατηρούν και διαβάζουν ουσιαστικά κατηγοριοποιημένα με λάθος τρόπο. Οι ομάδες εντοπίζουν τα λάθη και τοποθετούν τα ουσιαστικά στη σωστή κατηγορία. Ο ίδιος τύπος άσκησης μπορεί να επαναληφθεί με κατηγοριοποίηση σε αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα.
2. Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί δύο όμοια σετ από εικονοκαρτέλες με αντικείμενα της τάξης, τις ανακατεύει και τις μοιράζει στους μαθητές. Στη συνέχεια, τους καλεί να βρουν ποιοι συμμαθητές τους έχουν την ίδια εικόνα και να γίνουν ζευγάρια. Ο εκπαιδευτικός ζητάει από κάθε ζευγάρι να προφέρει τη λέξη της καρτέλας με το άρθρο της, σηκώνοντας πρώτα τη μία ψηλά. Κατόπιν, ζητά από τους μαθητές να σηκώσουν και τη δεύτερη όμοια καρτέλα. Με τον τρόπο αυτό, παρουσιάζει τον πληθυντικό αριθμό των αντικειμένων στις καρτέλες, δίνοντας έμφαση στα άρθρα και στις καταλήξεις. Οι μαθητές επαναλαμβάνουν κάθε φορά.²
3. Η διδασκαλία του πληθυντικού αριθμού ενισχύεται βιωματικά με τα αντικείμενα και τα πρόσωπα της τάξης.

2. Ο εκπαιδευτικός αρχίζει με τις καρτέλες που απεικονίζουν αντικείμενα ουδέτερου γένους.

4. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα τον ενικό και πληθυντικό αριθμό όλων των ουσιαστικών των παραπάνω δραστηριοτήτων, χωρίζοντας τις λέξεις σε αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα, κυκλώνει τα άρθρα και τις καταλήξεις και καλεί τους μαθητές σε ομάδες να συζητήσουν τη σχέση άρθρων και καταλήξεων (π.χ. οι δρόμοι, τα μωρά).
Η δραστηριότητα αυτή προεκτείνεται με το λεξιλόγιο του σχολείου και όποιες άλλες λέξεις προσθέσουν οι μαθητές.
5. Οι μαθητές διαβάζουν εναλλάξ το κείμενο, εντοπίζουν το καινούριο λεξιλόγιο και προσπαθούν να το ερμηνεύσουν με τη βοήθεια λεξικού, περιφράσεων ή σημειώσεων του εκπαιδευτικού.
6. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

Υπόδειγμα της προτεινόμενης δραστηριότητας

Διαβάζω τα ουσιαστικά, εντοπίζω ποια είναι σε λάθος θέση και τα γράφω κάτω από τη σωστή στήλη.

Για τον μαθητή

ΠΡΟΣΩΠΑ	ΖΩΑ	ΠΡΑΓΜΑΤΑ
Ο δάσκαλος	Η φάλαινα	Η κιμωλία
Η μαθήτρια	Το κουνούπι	Το ντουλάπι
Ο διευθυντής	Το κορίτσι	Ο χάρτης
Το ποντίκι	Η αράχνη	Το αγόρι
Το παιδί	Ο πίνακας	Το σφουγγάρι
Ο γυμναστής	Το άλογο	Η καρέκλα
Η δασκάλα	Η γάτα	Το θρανίο
Ο σκύλος	Ο ταύρος	Η μύγα
Ο μαθητής	Ο φύλακας	Το παράθυρο
Η λάμπα	Το περιστέρι	Η γυναίκα

ΜΑΘΗΜΑ 6ο

(επαναληπτικό)

Θέμα: «Μια επίσκεψη στο μουσείο»

Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές:

- ✓ Ζητούν και δίνουν πληροφορίες προφορικά και γραπτά δημιουργώντας απλές προτάσεις του τύπου (Υ-Ρ-Κ) (Υ-Ρ-Α).
- ✓ Αντλούν και επεξεργάζονται πληροφορίες από μικρά κείμενα.
- ✓ Χρησιμοποιούν με άνεση το λεξιλόγιο του σχολείου και της τάξης.
- ✓ Διαβάζουν και κατανοούν απλά κείμενα τα οποία περιέχουν τα δίψηφα φωνήεντα, τα δίψηφα σύμφωνα και τους συνδυασμούς των φωνηέντων.
- ✓ Αναγνωρίζουν και κατηγοριοποιούν τα ουσιαστικά στα τρία γένη ή σε πρόσωπα, ζώα, πράγματα ή σε ενικό και πληθυντικό αριθμό.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές σχηματίζουν ζευγάρια. Κατόπιν, ενθαρρύνονται από τον εκπαιδευτικό να δημιουργήσουν γραπτά προτάσεις χρησιμοποιώντας το βοηθητικό ρήμα *είμαι*, την προσωπική αντωνυμία και το λεξιλόγιο του σχολείου και της τάξης. Κερδίζει το ζευγάρι που θα σχηματίσει τις περισσότερες προτάσεις.
2. Οι μαθητές κατηγοριοποιούν καρτελάκια με ουσιαστικά σε καλαθάκια (ή κουτιά ή σακουλάκια ή ...) που έχουν τα σύμβολα του αρσενικού, του θηλυκού και του ουδέτερου.
3. Η δραστηριότητα του προηγούμενου βήματος επαναλαμβάνεται με κατηγοριοποίηση των ουσιαστικών σε πρόσωπα, ζώα, πράγματα.
4. Ανάγνωση και επεξεργασία κειμένου.
5. Συμπλήρωση ασκήσεων.
6. Δημιουργία κολάζ «ΠΡΟΣΩΠΑ – ΖΩΑ – ΠΡΑΓΜΑΤΑ» με αποκόμματα περιοδικών, εφημερίδων κ.α.
7. Εφαρμογή δραστηριότητας «Μάντεμα». Κάθε μαθητής διαλέγει και παρουσιάζει με παντομίμα και ήχο ένα ζώο. Οι υπόλοιποι μαθητές προσπαθούν να το μαντέψουν. Στη συνέχεια, το κατηγοριοποιούν σε αρσενικό, θηλυκό, ουδέτερο.

ΜΑΘΗΜΑ 7ο**Θέμα: «Είμαστε πολλοί»****Διδακτικοί στόχοι**

Οι μαθητές:

- ✓ Δημιουργούν και συμμετέχουν σε επικοινωνιακές καταστάσεις χρησιμοποιώντας το βοηθητικό ρήμα *είμαι* στον πληθυντικό αριθμό, τις προσωπικές αντωνυμίες, τα βεβαιωτικά και αρνητικά επιρρήματα.
- ✓ Δημιουργούν μικρούς γραπτούς διαλόγους χρησιμοποιώντας σωστά τα σημεία στίξης (τελεία και ερωτηματικό).
- ✓ Ακούν κείμενα, αντλούν πληροφορίες και τις επεξεργάζονται.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Ο εκπαιδευτικός ελέγχει την κατανόηση της χρήσης του πληθυντικού (κυρίως των ουδετέρων), δίνοντας εικόνες που περιέχουν σύνολα των ίδιων αντικειμένων μέσα από ρεαλιστική αναπαράσταση (π.χ. ουρανός με πολλά αστέρια, ένα δάσος με πολλά δέντρα, ένα πάρκινγκ με πολλά αυτοκίνητα).
2. Με αφορμή τις εικόνες και το κείμενο του βιβλίου, οι μαθητές εξοικειώνονται με τον πληθυντικό αριθμό του βοηθητικού ρήματος *είμαι* μαζί με τις προσωπικές αντωνυμίες.
3. Η διδασκαλία ενισχύεται βιωματικά με αντιπαράθεση ενικού - πληθυντικού αριθμού.
4. Ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα το βοηθητικό ρήμα *είμαι* μαζί με την προσωπική αντωνυμία σε όλα τα πρόσωπα και δημιουργεί προτάσεις. Στη συνέχεια, παροτρύνει τους μαθητές να δημιουργήσουν παρόμοιες καταφατικές προτάσεις.
5. Ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα μία πρόταση με ανακατεμένες λέξεις και ζητά από τους μαθητές να τις βάλουν στη σωστή σειρά με βάση τη μορφολογική δομή: Αυτός είναι...../ Αυτές είναι...Η δραστηριότητα επαναλαμβάνεται αρκετές φορές.
6. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, παρατηρούν εικόνες από περιοδικά και δημιουργούν παρόμοιες προτάσεις.
7. Ο εκπαιδευτικός ξαναδιαβάζει το κείμενο του βιβλίου και κάνει ερωτήσεις κατανόησης χρησιμοποιώντας τον ερωτηματικό τύπο του βοηθητικού ρήματος *εί-*

μαι, τα βεβαιωτικά και αρνητικά επιρρήματα καθώς και τις ερωτηματικές αντωνυμίες *ποιοι, ποιες, ποια*.

8. Ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα τις παραπάνω ερωτήσεις - απαντήσεις των μαθητών και τονίζει τη χρήση του ερωτηματικού για την ερώτηση και της τελείας για την απάντηση. Υπενθυμίζει στους μαθητές τη χρήση του κεφαλαίου γράμματος στην αρχή της πρότασης και τα κενά μεταξύ των λέξεων.
9. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

ΜΑΘΗΜΑ 8ο**Θέμα: «Πού είναι;»****Διδακτικοί στόχοι**

Οι μαθητές:

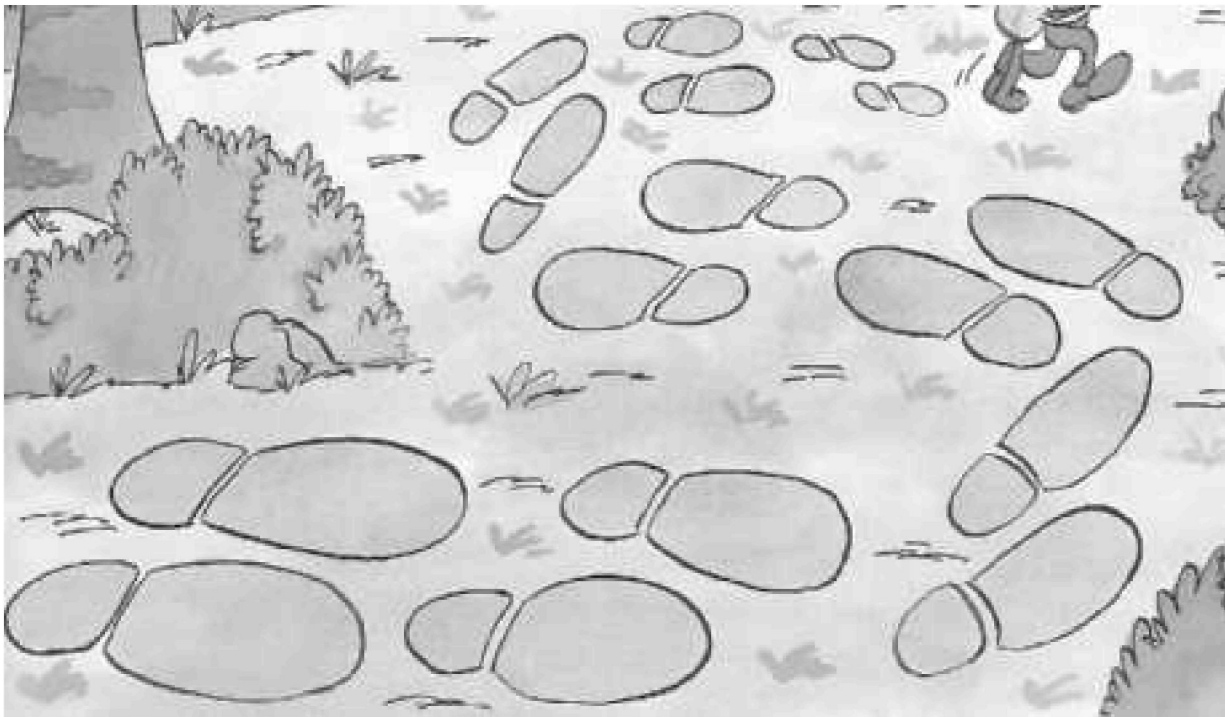
- ✓ Αυτοπροσδιορίζονται μέσα στο περιβάλλον.
- ✓ Προσδιορίζουν αντικείμενα στον χώρο με τη χρήση τοπικών επιρρημάτων.
- ✓ Προσδιορίζουν χωροταξικά τους χώρους του σχολείου.
- ✓ Δημιουργούν απλούς διαλόγους μέσα σε επικοινωνιακές καταστάσεις χρησιμοποιώντας προτάσεις του τύπου Υ-Ρ-Τοπικός Προσδιορισμός, το βοηθητικό ρήμα *είμαι* με την έννοια του *βρίσκομαι* και την ερωτηματική αντωνυμία «πού;».
- ✓ Παρατηρούν εικόνες και φωτογραφίες, διαβάζουν μικρά κείμενα και αντλούν πληροφορίες.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Ο εκπαιδευτικός ξεκινά με επανάληψη του προηγούμενου μαθήματος χρησιμοποιώντας εμπεδωτικές ασκήσεις που δίνουν έμφαση σε όλους τους τύπους του βοηθητικού ρήματος *είμαι*.
2. Οι μαθητές με παρότρυνση του εκπαιδευτικού αυτοπροσδιορίζονται μέσα στον περιβάλλοντα χώρο (π.χ. «Πού είμαι;» «Εγώ είμαι μέσα στην τάξη»).
3. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες και παρατηρούν τα αντικείμενα της τάξης. Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιώντας οπτικοποιημένες τις επιρρηματικές εκφράσεις *πάνω, πάνω από, πάνω στο, κάτω, κάτω από, δίπλα στο, ανάμεσα, απέναντι, δεξιά* κάνει την ερώτηση «Πού είναι;» και παροτρύνει τους μαθητές να σχηματίσουν διαλόγους μέσα σε επικοινωνιακές καταστάσεις.
4. Ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα τις προτάσεις των μαθητών από το προηγούμενο βήμα δίνοντας έμφαση στη σειρά (π.χ. «Η τσάντα είναι κάτω από το θρανίο», «Ο πίνακας είναι πάνω στον τοίχο»).
5. Ομαδικό παιχνίδι «Πού είναι;»
6. Οι μαθητές χωρίζονται σε ζευγάρια. Ο ένας μαθητής έχει οπτικοποιημένη πρόταση του τύπου Υ-Ρ-Τοπικός Προσδιορισμός (π.χ. «Η τσάντα μου είναι κάτω από το θρανίο») και ο άλλος μαθητής ανακατεμένα οπτικοποιημένα τα αντικείμενα της προηγούμενης πρότασης. Ο μαθητής που έχει τις εικόνες των αντικειμένων κάνει διάφορες ερωτήσεις για να βρει πού βρίσκεται το ένα αντικεί-

μενο σε σχέση με το άλλο και ανακαλύπτει την πρόταση. Στη συνέχεια, οι μαθητές αλλάζουν ρόλους.

7. Ομαδικό παιχνίδι «Ο Σάιμον λέει» (π.χ. Ο Σάιμον λέει: «Βάλε το χέρι σου πάνω στο θρανίο»).
8. Ανάγνωση κειμένου και ερωτήσεις κατανόησης.
9. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

ΜΑΘΗΜΑ 9ο**Θέμα: «Μια τσάντα μιλάει»****Διδακτικοί στόχοι**

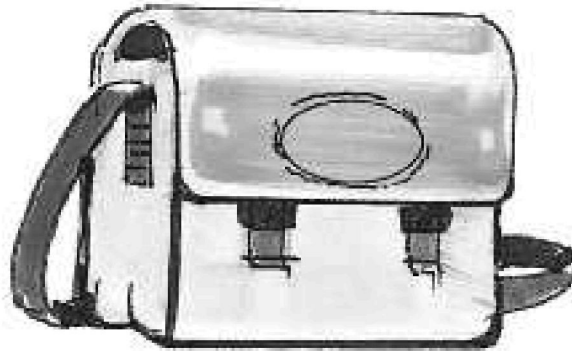
Οι μαθητές:

- ✓ Κατανοούν και χρησιμοποιούν προφορικά και γραπτά το λεξιλόγιο των αντικειμένων της τσάντας.
- ✓ Κατηγοριοποιούν και ταξινομούν με ευχέρεια το λεξιλόγιο των αντικειμένων της τσάντας σε αρσενικά, θηλυκά και ουδέτερα.
- ✓ Χρησιμοποιούν με ευχέρεια τον ενικό και πληθυντικό αριθμό του οριστικού άρθρου και των ουσιαστικών στην ονομαστική.
- ✓ Συμμετέχουν σε ομαδικές ή ανά ζεύγη δραστηριότητες (κολάζ, πόστερ, ιστορίες τοίχου κ.λπ.).

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές, σε ομάδες, παρατηρούν εικόνες από περιοδικά και προσδιορίζουν στον χώρο συγκεκριμένα αντικείμενα. Στη συνέχεια γράφουν την αντίστοιχη πρόταση κάτω από κάθε εικόνα.
2. Ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα τη φράση «Η τσάντα μου» και δείχνει την τσάντα ενός μαθητή. Στη συνέχεια, ζητά από τους μαθητές να ονομάσουν διάφορα αντικείμενα που περιέχει η σχολική τσάντα του συμμαθητή τους.
3. Ο εκπαιδευτικός δείχνει όλα τα αντικείμενα μιας σχολικής τσάντας, τα ονομάζει, τα γράφει στον πίνακα και, παράλληλα, παρουσιάζει τις αντίστοιχες καρτέλες για την τράπεζα λέξεων.
4. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, ξεφυλλίζουν διάφορα διαφημιστικά φυλλάδια. Ανακαλύπτουν και κόβουν όσα αντικείμενα της σχολικής τσάντας βρουν και τα ονομάζουν προφορικά.
5. Ο εκπαιδευτικός κολλά δίπλα στον πίνακα ένα χαρτόνι στο σχήμα μιας σχολικής τσάντας. Στη συνέχεια, κάθε ζευγάρι, επιλέγει κάποιες εικόνες από την προηγούμενη δραστηριότητα και με ερωτοαπαντήσεις επιβεβαιώνει την κατανόηση του λεξιλογίου μεταξύ τους. Τέλος, κάθε ζευγάρι κολλάει πάνω στο χαρτόνι με το σχήμα της τσάντας ένα συγκεκριμένο αντικείμενο και γράφει από κάτω το όνομά του.

6. Ο εκπαιδευτικός, με αφορμή τα όμοια αντικείμενα που έχουν κόψει οι μαθητές από τα φυλλάδια, παρουσιάζει τον πληθυντικό αριθμό των ουσιαστικών. Γράφει στον πίνακα τον πληθυντικό αριθμό των ουσιαστικών της τσάντας δίπλα στον ενικό που έχει προηγηθεί στο βήμα 3. Στη συνέχεια, παροτρύνει τους μαθητές να δημιουργήσουν προτάσεις στον ενικό και στον πληθυντικό αριθμό χρησιμοποιώντας τους τύπους Υ-Ρ-Κ, Υ-Ρ-Τοπικός προσδιορισμός.
7. Ανάγνωση κειμένου με ερωτήσεις κατανόησης.
8. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.
9. Εφαρμογή του παιχνιδιού «Μάντεμα».

ΜΑΘΗΜΑ 10ο**Θέμα: «Ο Βίβλιος δάσκαλος»****Διδακτικοί στόχοι**

Οι μαθητές:

- ✓ Παράγουν προφορικό λόγο και χρησιμοποιούν το λεξιλόγιο των αντικειμένων της τσάντας.
- ✓ Κατανοούν τη λειτουργία του αόριστου άρθρου *ένας, μια, ένα* στην ονομαστική και αντιλαμβάνονται την απουσία του στον πληθυντικό αριθμό.
- ✓ Διαπιστώνουν τη διαφορά στη χρήση του οριστικού και αόριστου άρθρου κυρίως στον προφορικό λόγο.
- ✓ Κατανοούν και χρησιμοποιούν τις ερωτηματικές αντωνυμίες *ποιος, ποια, ποιο, τι* μέσα σε καθημερινούς διαλόγους.
- ✓ Παράγουν προφορικά και γραπτά προτάσεις του τύπου Y-P-K και Y-P-Τοπικός προσδιορισμός, καθώς και μικρά κείμενα με τη βοήθεια εικόνων.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές ακούν «Το τραγούδι του μαθητή» και συμπληρώνουν κενά.
2. Οι μαθητές διαβάζουν ένα κείμενο στο οποίο εμφανίζονται το οριστικό και το αόριστο άρθρο. Ο εκπαιδευτικός βοηθά τους μαθητές στην κατανόηση του λεξιλογίου και κάνει ερωτήσεις κατανόησης. Στη συνέχεια εξηγεί με απλά λόγια τη σχέση και τη διαφορά μεταξύ του οριστικού και του αόριστου άρθρου: ο-ένας, η-μια, το-ένα, και παραπέμπει ξανά τους μαθητές στο κείμενο.
3. Οι μαθητές δημιουργούν προτάσεις με το οριστικό ή το αόριστο άρθρο, τις οποίες γράφουν στον πίνακα. Χρησιμοποιούν αντικείμενα της τάξης ή άλλο εποπτικό υλικό.
4. Οι μαθητές, ανά ομάδες, διαβάζουν πάλι το κείμενο και υπογραμμίζουν τον πληθυντικό αριθμό του οριστικού και του αόριστου άρθρου. Κατά τη διάρκεια αυτής της διαδικασίας, οι μαθητές αντιλαμβάνονται ότι δεν υπάρχει πληθυντικός αριθμός για το *ένας, μια, ένα*, ενώ στη θέση τους υπάρχουν άλλες λέξεις, όπως: *μερικοί-ές,-ά, λίγοι-ες-α κ.λπ.* ή απουσία λέξεων.
5. Ανάγνωση μικρών κειμένων και συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

Υπόδειγμα της προτεινόμενης δραστηριότητας

Ο εκπαιδευτικός επιλέγει και αφαιρεί κάποιες λέξεις που φανερώνουν πράγματα του μαθητή, για να τις συμπληρώσουν οι μαθητές.

Το τραγούδι του μαθητή

Με τετράδιο και βιβλίο
Με μολύβι και στυλό
Οπλισμένος κάθε μέρα
Ξεκινώ για το σχολείο

Μες στην τσάντα έχω ακόμα
Γόμα, ξύστρα και μπογιές
Συνδετήρες, μαρκαδόρους
Για να κάνω ζωγραφιές

Κόλλα, χάρακα, ψαλίδι
Για τρελές κατασκευές
Και πινέλα και διαβήτη
Για κυκλάκια και γραμμές

Για τον
εκπαιδευτικό

ΜΑΘΗΜΑ 11ο**Θέμα: «Τι έχω στην τσάντα μου;»****Διδακτικοί στόχοι**

Οι μαθητές:

- ✓ Κατανοούν και χρησιμοποιούν το βοηθητικό ρήμα έχω στον ενεστώτα, μέσα στον γραπτό και τον προφορικό λόγο.
- ✓ Χρησιμοποιούν εμπειρικά την αιτιατική ενικού στα τρία γένη.
- ✓ Δημιουργούν ερωτήσεις για επεξήγηση/ διευκρίνιση με τις ερωτηματικές αντωνυμίες ποιος, ποια, ποιο, τι στον ενικό και πληθυντικό αριθμό και τα βοηθητικά ρήματα είμαι και έχω.
- ✓ Επεξεργάζονται εικόνες και τις σχολιάζουν.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, παρατηρούν ένα οπτικοποιημένο κείμενο, συζητούν μεταξύ τους και με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού γράφουν τους διαλόγους.
2. Οι μαθητές διαβάζουν και κατανοούν κείμενο με θέμα τα αντικείμενα της τσάντας. Παράλληλα, εντοπίζουν το ρήμα έχω και προσπαθούν να κατανοήσουν τη σημασία του μέσα στο κείμενο.
3. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός εξηγεί στους μαθητές τη σημασία του βοηθητικού ρήματος έχω και το γράφει στον πίνακα μέσα σε προτάσεις³. Παρακινεί τους μαθητές με ερωτήσεις (ποιος, ποια, ποιο, ποιοι, ποιες, ποια + έχω ;...) να χρησιμοποιήσουν βιωματικά το ρήμα.
4. Ο εκπαιδευτικός επιλέγει εικόνες με γνωστά αντικείμενα και τις κόβει σε τέσσερα μέρη. Μοιράζει σε κάθε μαθητή το ένα τέταρτο μιας εικόνας και του ζητά να το παρατηρήσει, να ανακαλύψει το αντικείμενο και να βρει τα υπόλοιπα μέρη. Κατά τη διαδικασία αναζήτησης, οι μαθητές παροτρύνονται να χρησιμοποιήσουν τις ερωτήσεις: «Ποιος έχει...», «Τι έχει...» κ.λπ.
5. Οι μαθητές ξαναγυρίζουν στο κείμενο, το διαβάζουν σιωπηρά και απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης.
6. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

3. Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί κυρίως αιτιατική ουδετέρων.

ΜΑΘΗΜΑ 12ο

(επαναληπτικό)

Θέμα: «Μια δραστήρια τάξη»

Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές:

- ✓ Χρησιμοποιούν με άνεση το λεξιλόγιο της τσάντας εντάσσοντάς το στο ευρύτερο λεξιλόγιο του σχολείου και δημιουργούν πιο σύνθετες μορφές προφορικού και γραπτού λόγου.
- ✓ Χρησιμοποιούν το βοηθητικό ρήμα *έχω* στον ενεστώτα.
- ✓ Χρησιμοποιούν τις ερωτηματικές αντωνυμίες *ποιος, ποια, ποιο, τι* και το ερωτηματικό επίρρημα *πού* για να σχηματίσουν διευκρινιστικές ερωτήσεις ή επεξηγηματικές προτάσεις.
- ✓ Δημιουργούν με άνεση προτάσεις του τύπου Υ-Ρ-Κ, Υ-Ρ-Τοπικός προσδιορισμός και, με καθοδήγηση, προτάσεις του τύπου Υ-Ρ-Α.
- ✓ Αντλούν και επεξεργάζονται πληροφορίες από εικόνες και κείμενα.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα την ερώτηση «Πού είναι;...» και τα ονόματα διάφορων αντικειμένων που υπάρχουν μέσα στην τάξη. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, καλούνται να εντοπίσουν τα αντικείμενα στην τάξη και να γράψουν ερωτοαπαντήσεις, χρησιμοποιώντας το λεξιλόγιο και τη φράση του πίνακα. Νικητής είναι το ζευγάρι που δημιούργησε τις περισσότερες σωστές ερωτοαπαντήσεις.
2. Εφαρμογή δραστηριότητας «Μάντεμα», χρησιμοποιώντας τα βοηθητικά ρήματα και τα βεβαιωτικά - αρνητικά επιρρήματα *ναι, όχι, δεν*.
3. Οι μαθητές σε ζευγάρια ανακαλύπτουν και καταγράφουν τα κοινά αντικείμενα της τσάντας τους. Κάθε ζευγάρι ανακοινώνει τα αποτελέσματα της έρευνάς του στην τάξη και καλεί ένα άλλο ζευγάρι να συνεχίσει ρωτώντας: «Εσείς τι έχετε;».
4. Ανάγνωση κειμένου.
5. Συμπλήρωση ασκήσεων.

ΜΑΘΗΜΑ 13ο

Θέμα: «Τα μαθήματά μου»

Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές:

- ✓ Αναγνωρίζουν και μαθαίνουν ποια είναι τα μαθήματα που διδάσκονται στο Δημοτικό σχολείο.
- ✓ Αναγνωρίζουν και χρησιμοποιούν το λεξιλόγιο των μαθημάτων του σχολικού προγράμματος της τάξης τους.
- ✓ Αναγνωρίζουν τις διαφορετικές μορφές κειμένων των σχολικών μαθημάτων.
- ✓ Εμπλέκονται σε επικοινωνιακές καταστάσεις χρησιμοποιώντας σωστά τον ενικό και πληθυντικό αριθμό του βοηθητικού ρήματος έχω.
- ✓ Κατανοούν τη χρονική ακολουθία που εκφράζουν τα χρονικά επιρρήματα *τώρα* και *μετά* απαντώντας σε ερωτήσεις που εισάγονται με το «πότε».
- ✓ Παρατηρούν εικόνες, αντλούν πληροφορίες και απαντούν σε σχετικές ερωτήσεις.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές ακούν ή διαβάζουν διαλόγους με θέμα τα μαθήματα του σχολικού προγράμματος και απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης.
2. Οι μαθητές βγάζουν όσα βιβλία έχουν στην τσάντα τους και διαβάζουν τους τίτλους των βιβλίων, ενώ ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα τις ονομασίες των μαθημάτων. Στη συνέχεια, οι μαθητές, σε ομάδες, συσχετίζουν τις ονομασίες των βιβλίων με τα μαθήματα και συζητούν τι παρατηρούν. Οι μαθητές με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού συμπεραίνουν ότι σε όλες τις τάξεις του σχολείου υπάρχουν κοινά μαθήματα με διαφορετικό περιεχόμενο.
3. Εφαρμογή δραστηριότητας «Μισή πληροφορία». Κάθε μαθητής κρατώντας καρτέλα με τη μισή ονομασία ενός μαθήματος αναζητά τον συμμαθητή του που έχει την άλλη μισή ονομασία, για να συμπληρώσει τη λέξη. Κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας, οι μαθητές χρησιμοποιούν το βοηθητικό ρήμα έχω και τις ερωτηματικές αντωνυμίες *ποιος*, *ποια*, *ποιο*.
4. Ο εκπαιδευτικός, χρησιμοποιώντας το ωρολόγιο σχολικό πρόγραμμα και τα βιβλία των μαθητών, εισάγει τα χρονικά επιρρήματα *τώρα* και *μετά*, π.χ. «Τι μάθημα έχουμε τώρα; / μετά;» «Πότε έχουμε ιστορία;» Έπειτα οι μαθητές εξα-

σκούνται στη χρήση των χρονικών επιρρημάτων *τώρα* και *μετά* απαντώντας καταφατικά ή αρνητικά σε ερωτήσεις, π.χ. «Έχουμε μαθηματικά τώρα;», «Όχι, δεν έχουμε μαθηματικά τώρα. Έχουμε γλώσσα».

5. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, κρατούν καρτέλες με το όνομα ενός μαθήματος και ανακαλύπτουν ο ένας το μάθημα του άλλου μέσα από ερωτοαπαντήσεις.
6. Ανάγνωση κειμένου και ερωτήσεις κατανόησης.
7. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

ΜΑΘΗΜΑ 14ο**Θέμα: «Το πρόγραμμά μου»****Διδακτικοί στόχοι**

Οι μαθητές:

- ✓ Κατανοούν τη λογική και τους όρους του σχολικού προγράμματος.
- ✓ Χρησιμοποιούν τις ημέρες της εβδομάδας σε σχέση με το σχολικό πρόγραμμα.
- ✓ Δημιουργούν διαλόγους με τη χρήση των χρονικών επιρρημάτων *τώρα/ μετά/ τότε* και το βοηθητικό ρήμα *έχω* στον ενεστώτα μέσα σε επικοινωνιακές καταστάσεις.
- ✓ Δίνουν προφορικά και γραπτά σαφείς πληροφορίες για το καθημερινό σχολικό πρόγραμμα.
- ✓ Αντλούν πληροφορίες από πίνακες διπλής εισόδου, διαγράμματα και συμπληρώνουν σχολικά προγράμματα.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές ακούν κασέτα με ηχητικά στιγμιότυπα διάφορων μαθημάτων της σχολικής τάξης. Προσπαθούν να αναγνωρίσουν σε ποια μαθήματα αντιστοιχούν όσα ακούστηκαν.
2. Οι μαθητές διαβάζουν κείμενο με θέμα «Το σχολικό πρόγραμμα» και απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης.
3. Οι μαθητές, με αφορμή το κείμενο και τις απαντήσεις τους στις ερωτήσεις κατανόησης, δημιουργούν και συμπληρώνουν το πρόγραμμα μιας τάξης στον πίνακα.
4. Στη συνέχεια, οι μαθητές χωρίζονται σε δύο ομάδες. Κάθε ομάδα παρατηρεί ένα ημιτελές πρόγραμμα (με διαφορετικά δεδομένα) και προσπαθεί να το συμπληρώσει απευθύνοντας διάφορες ερωτήσεις στην άλλη ομάδα.
5. Οι μαθητές ακούν και συμπληρώνουν ένα σχολικό πρόγραμμα.
6. Ακρόαση του μελοποιημένου ποιήματος του Ο. Ελύτη «Ντούκου ντούκου μηχανάκι» με στόχο τον εντοπισμό των ημερών της εβδομάδας και την καταγραφή τους με τη σειρά κατά την οποία ακούστηκαν.
7. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

ΜΑΘΗΜΑ 15ο

Θέμα: «Τι κάνω στην τάξη»

Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές:

- ✓ Κατανοούν την έννοια των ενεργητικών ρημάτων και τη λειτουργία τους στον προφορικό και γραπτό λόγο.
- ✓ Χρησιμοποιούν ρήματα α' συζυγίας που δηλώνουν ενέργεια, στον ενικό και πληθυντικό αριθμό του ενεστώτα (κάνω, γράφω, ζωγραφίζω, σβήνω, ξύνω, βλέπω, κόβω, καθαρίζω, ανοίγω, κλείνω, δίνω, παίρνω...) σε επικοινωνιακές καταστάσεις της σχολικής ζωής.
- ✓ Παρατηρούν εικόνες, αντλούν πληροφορίες και ανταποκρίνονται σε απλές ερωτήσεις.
- ✓ Δημιουργούν κείμενα χρησιμοποιώντας ρήματα ενέργειας.
- ✓ Διαβάζουν μικρά κείμενα, αντιλαμβάνονται το νόημά τους και απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης.
- ✓ Αποκωδικοποιούν και χρησιμοποιούν τη γλώσσα του σώματος.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, παρατηρούν δύο διαφορετικά σχολικά προγράμματα, που έχει προεπιλέξει ο εκπαιδευτικός, και προσπαθούν να εντοπίσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές τους.
2. Εφαρμογή της δραστηριότητας: «Κάνε ό,τι κάνω». Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει ένα ρήμα που δηλώνει ενέργεια με παντομίμα και ταυτόχρονα εξηγεί τι κάνει (π.χ. εγώ γράφω). Ζητά από τους μαθητές να κάνουν το ίδιο και να προφέρουν ταυτόχρονα το ρήμα. Με την ίδια διαδικασία παρουσιάζει και άλλα ρήματα ενέργειας. Στη συνέχεια, επαναλαμβάνει τη δραστηριότητα και ρωτά: «Τι κάνω;» «Τι κάνουμε;» «Τι κάνει αυτός;», έτσι ώστε να χρησιμοποιηθούν όλα τα πρόσωπα των ρημάτων στον ενεστώτα της ενεργητικής φωνής.
3. Οι μαθητές μαζί με τον εκπαιδευτικό δημιουργούν τραγούδι με ενεργητικά ρήματα και το συνοδεύουν με ανάλογες κινήσεις παντομίμας.
4. Ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα τις προτάσεις με τα ενεργητικά ρήματα σε όλα τα πρόσωπα που χρησιμοποιήθηκαν στα βήματα 2 και 3, επισημαίνοντας ότι τα ρήματα εκφράζουν ενέργεια.

5. Οι μαθητές επιλέγουν μία από τις παραπάνω προτάσεις και τη γράφουν σε χρωματιστό χαρτί. Στη συνέχεια, τοποθετούν όλες τις προτάσεις στο φανελοπίνακα της τάξης με τη σειρά: εγώ..., εσύ..., αυτός...
6. Οι μαθητές παρατηρούν και συγκρίνουν τις καταλήξεις των ρημάτων ενέργειας με τις καταλήξεις του βοηθητικού ρήματος έχω στον πίνακα. Με την βοήθεια του εκπαιδευτικού συμπεραίνουν ότι είναι ίδιες.
7. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, παρουσιάζουν μια κατάσταση με παντομίμα. Οι υπόλοιποι μαθητές μαντεύουν την κατάσταση και την εκφράζουν λεκτικά.
8. Ανάγνωση κειμένου και ερωτήσεις κατανόησης.
9. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

Υπόδειγμα της προτεινόμενης δραστηριότητας

Για τον
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

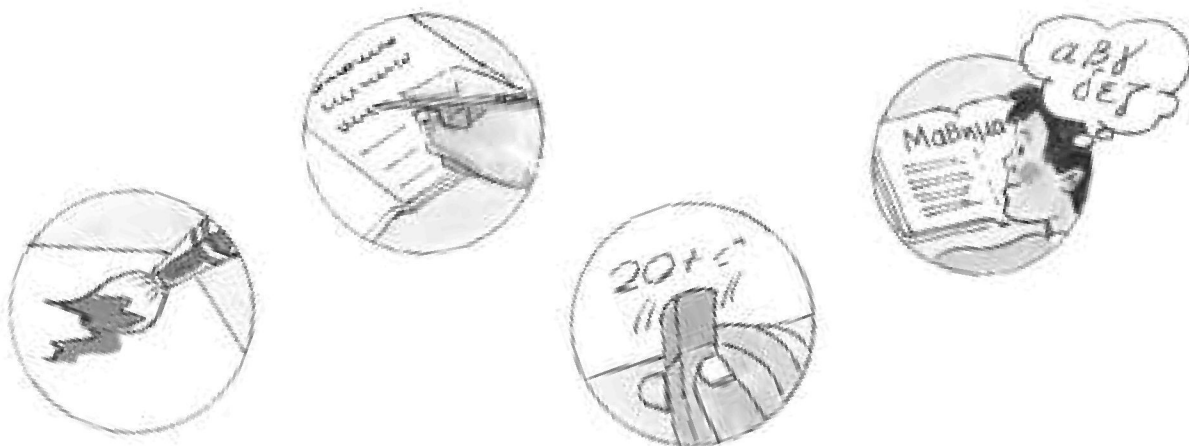
Άσκηση 7α (ακουστικής κατανόησης)

Η Μελίνα μες στην τάξη και τα υπόλοιπα παιδιά όλο γράφουν και σχεδιάζουν σε τετράδια και χαρτιά.

Η Ταμάρα ξύνει ένα μολύβι κι ο Ομάρ σχεδιάζει μια μηλιά. Ο Κίμι Κιμ παίρνει «δέκα», η Τιτιλόλα χρωματίζει με μπογιά.

Η Μελίνα βλέπει έξω, ο Χοσέ κόβει χαρτιά, η δασκάλα μας διαβάζει βιβλία, χάρτες και περιοδικά.

Όλοι οι μαθητές στην τάξη κι η δασκάλα μας μαζί μέσα είμαστε στη δράση με χαρά και με φωνή.

ΜΑΘΗΜΑ 16ο

Θέμα: «Ένας επισκέπτης στην τάξη»

Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές:

- ✓ Κατανοούν και χρησιμοποιούν ρήματα ενέργειας, α' συζυγίας, στον ενικό και πληθυντικό αριθμό του ενεστώτα, στον προφορικό και γραπτό λόγο.
- ✓ Χρησιμοποιούν βιωματικά την αιτιατική πτώση των ουσιαστικών στον ενικό και πληθυντικό αριθμό και τη συνδέουν με την ερώτηση *ποιον; ποια; ποιο; τι;*
- ✓ Διαβάζουν κείμενα και αντλούν πληροφορίες.
- ✓ Δημιουργούν μικρές ιστορίες με τη βοήθεια εικόνων, προφορικά και γραπτά.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές ακούν το τραγούδι με τίτλο : «Τα παιδιά ζωγραφίζουν στους τοίχους» και συμπληρώνουν τα κενά. Στη συνέχεια, απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης.
2. Ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα τη φράση: «Τι κάνω με...», από κάτω γράφει διάφορα αντικείμενα (πινέλο/ γόμα/ ξύστρα/ βιβλίο/ μάτια/ ψαλίδι/ μολύβι/...) και ζητά από τους μαθητές να γράψουν τα ρήματα που έχουν σχέση με τα αντικείμενα αυτά.
3. Οι μαθητές, σε ομάδες ή ανά ζεύγη, διαβάζουν το κείμενο και απαντούν προφορικά σε ερωτήσεις κατανόησης του τύπου: «ποιος κάνει τι».
4. Στη συνέχεια, εντοπίζουν και υπογραμμίζουν μέσα στο κείμενο τις απαντήσεις.
5. Οι ομάδες ή τα ζεύγη ξαναδιαβάζουν τις προτάσεις και ανακοινώνουν τι παρατηρούν⁴.
6. Οι μαθητές σχηματίζουν προφορικά προτάσεις του τύπου Υ-Ρ-Α με διάφορα γνωστά ρήματα ενέργειας που έχει γράψει ο εκπαιδευτικός στον πίνακα.
7. Οι μαθητές δημιουργούν ομάδες και ο εκπαιδευτικός τους μοιράζει εικονογραφημένες προτάσεις. Οι μαθητές παρατηρούν τις εικόνες και σχηματίζουν σωστά τις προτάσεις που αντιστοιχούν σε αυτές ή μικρές ιστορίες.
8. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

4. Ο εκπαιδευτικός οδηγεί τους μαθητές στην παρατήρηση ότι σε μια πρόταση διακρίνουμε το υποκείμενο (ποιος) το ρήμα (κάνει) και το αντικείμενο (τι). Εάν το επίπεδο των μαθητών το επιτρέπει, ο εκπαιδευτικός τους πληροφορεί ότι το υποκείμενο μπορεί να παραληφθεί σε μια πρόταση.

Υπόδειγμα της προτεινόμενης δραστηριότητας

Για τον
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

Τα παιδιά ζωγραφίζουν στους τοίχους

Ποίηση: Μ. Μπουρμπούλη Μουσική: Γ. Χατζηνάσιου

Τραγούδι: Τ. Τσανακλίδου

Τα παιδιά **ζωγραφίζουν** στους τοίχους
δυσ καρδιές κι έναν ήλιο στη μέση,
παίρνω φως απ' τον ήλιο
και φτιάχνω την αγάπη
και μου λες πως σ' **αρέσει**.

Τα παιδιά τραγουδάνε στους δρόμους
κι η φωνή τους τον κόσμο **αλλάζει**
τα σκοτάδια σκορπάνε
κι η μέρα **λουλουδίζει**
σαν άνθος στο περβάζι.

Ένα σύννεφο είν' η καρδιά μας
κι η ζωή μας γιορτή σε πλατεία
σ' **αγαπώ** κι ο απέραντος κόσμος
πόσο **μοιάζει**
με μικρή πολιτεία.

Άσκηση 3 (ακουστικής κατανόησης)

Ο εκπαιδευτικός εκφωνεί τις παρακάτω προτάσεις και οι μαθητές κυκλώνουν το σωστό.

Γράφω την ορθογραφία.

Ζωγραφίζω το ουράνιο τόξο.

Κόβω το χαρτόνι.

Διαβάζω την εφημερίδα.

ΜΑΘΗΜΑ 17ο

Θέμα: «Ώρα Γεωμετρίας»

Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές:

- ✓ Μαθαίνουν τις ονομασίες των γεωμετρικών σχημάτων και τις χρησιμοποιούν σε σχετικές περιγραφικές καταστάσεις.
- ✓ Διαβάζουν κείμενα, αντλούν πληροφορίες και τις επεξεργάζονται.
- ✓ Χρησιμοποιούν με ευχέρεια τα ρήματα ενέργειας, α' συζυγίας, σε όλα τα πρόσωπα του ενεστώτα προφορικά και γραπτά.
- ✓ Κατανοούν τη λειτουργία της αιτιατικής πτώσης των ουσιαστικών στον ενικό και πληθυντικό αριθμό και τη χρησιμοποιούν στον προφορικό και γραπτό λόγο.
- ✓ Δημιουργούν φανταστικές ιστορίες, προφορικά και γραπτά, με θέμα τα γεωμετρικά σχήματα.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, παρατηρούν σκίτσα ή εικόνες από περιοδικά, που παρουσιάζουν κάποια ενέργεια και παράγουν λόγο.
2. Οι μαθητές παρατηρούν με προσοχή μια εικόνα. Ο εκπαιδευτικός χωρίζει τον πίνακα σε τρία μέρη, γράφει *ποιος/κάνει/τι* και ζητά από τους μαθητές, κάνοντας συγκεκριμένες ερωτήσεις, να βρουν και να παρουσιάσουν τις προτάσεις που εκφράζουν τις ενέργειες που απεικονίζονται. Ο εκπαιδευτικός γράφει τον κάθε όρο της πρότασης στη σωστή στήλη.
3. Ο εκπαιδευτικός μοιράζει στους μαθητές προτάσεις του τύπου Y-P-A σε καρτέλες (π.χ. Η Μαρία ανοίγει την πόρτα./ Ο Γιάννης ξύνει τα μολύβια./ Η δασκάλα καθαρίζει τον πίνακα.) και τους ζητά να τις κόψουν σε τρία μέρη: *ποιος/κάνει/τι*. Στη συνέχεια, ανακατεύει τις καρτέλες και ζητά από τους μαθητές να αναδημιουργήσουν προτάσεις με ολοκληρωμένο νόημα.
4. Ο εκπαιδευτικός ολοκληρώνει τη διδασκαλία της δομής της πρότασης και δίνει έμφαση στην έκφραση του αντικειμένου με αιτιατική.
5. Ανάγνωση κειμένου και ερωτήσεις κατανόησης.
6. Οι μαθητές με αφορμή το κείμενο και τις εικόνες μαθαίνουν, αναγνωρίζουν και ονομάζουν τα γεωμετρικά σχήματα. Στη συνέχεια, αναγνωρίζουν τα σχήματα σε αντικείμενα της τάξης (Εάν υπάρχει χρόνος, οι μαθητές δημιουργούν κολλάζ με τα διάφορα γεωμετρικά σχήματα).

7. Οι μαθητές, σε ομάδες, δημιουργούν και δραματοποιούν φανταστικές ιστορίες με θέμα τα γεωμετρικά σχήματα.
8. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

**Για τον
εκπαιδευτικό**

Άσκηση 2 (ακουστικής κατανόησης)

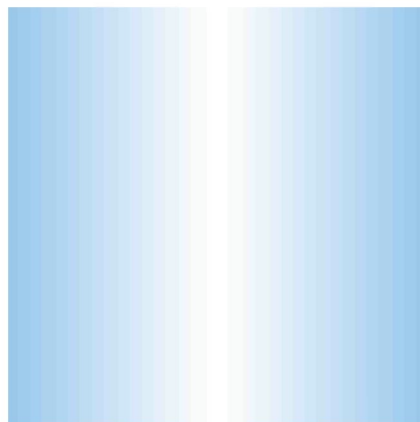
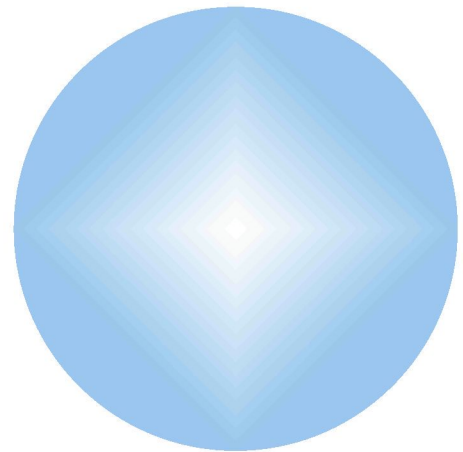
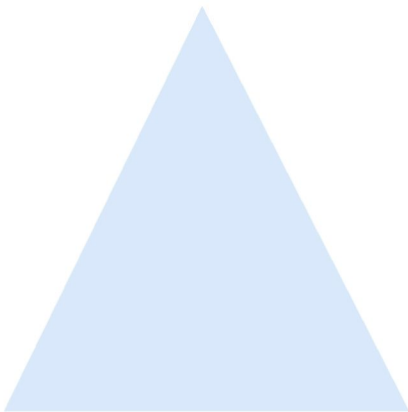
Ο εκπαιδευτικός εκφωνεί τις παρακάτω προτάσεις και οι μαθητές παρατηρούν τις εικόνες και κυκλώνουν το σωστό.

Με το πινέλο χρωματίζω.

Με το ψαλίδι κόβω.

Με το σφουγγάρι σβήνω.

Με το μολύβι γράφω.

ΜΑΘΗΜΑ 18ο

Θέμα: «Το διάλειμμα»

Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές:

- ✓ Επιλέγουν και χρησιμοποιούν το κατάλληλο λεξιλόγιο στις επικοινωνιακές καταστάσεις του διαλείμματος.
- ✓ Κατανοούν τη λειτουργία και την έννοια των ρημάτων ενέργειας που συνδέονται με τις δραστηριότητες των μαθητών στο διάλειμμα και παράγουν προφορικό και γραπτό λόγο.
- ✓ Κατανοούν και χρησιμοποιούν βιωματικά την αιτιατική πτώση των ουσιαστικών με ή χωρίς άρθρο στον ενικό και πληθυντικό αριθμό ή σε συνδυασμό με την πρόθεση με.
- ✓ Συζητούν για τις δραστηριότητες και τις συνήθειές τους κατά τη διάρκεια του διαλείμματος.
- ✓ Σχεδιάζουν και συμπληρώνουν πίνακες διπλής εισόδου και διαγράμματα Βεν.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Ο εκπαιδευτικός κάνει επανάληψη με ανάγνωση/ακρόαση μικρού κειμένου⁵ και ερωτήσεις κατανόησης.
2. Οι μαθητές, σε ομάδες, παρατηρούν εικόνες που απεικονίζουν δραστηριότητες παιδιών στο διάλειμμα και διαβάζουν καρτέλες με λέξεις όπως: παιδιά, διάλειμμα, τρέχω, παίζω. Ο εκπαιδευτικός εξηγεί τις σημασίες των λέξεων με παραδείγματα και, στη συνέχεια, οι μαθητές κάθε ομάδας συζητούν μεταξύ τους για όλα όσα βλέπουν⁶.
3. Οι ομάδες των μαθητών ανακοινώνουν στην τάξη αυτά που συζήτησαν μεταξύ τους, γράφουν σε χαρτόνι σχετικές προτάσεις ή μικρές ιστορίες.
4. Με αφορμή τα βήματα 2 και 3, ο εκπαιδευτικός ενισχύει τη βιωματική χρήση της αιτιατικής στον ενικό και πληθυντικό αριθμό.
5. Οι μαθητές συζητούν μεταξύ τους για τις δικές τους συνήθειες και δραστηριότητες την ώρα του διαλείμματος.
6. Μετά τη συζήτηση, σχολιάζουν τις κοινές δραστηριότητες, βρίσκουν ποιες είναι οι πιο συχνές ή οι πιο αγαπητές και σχεδιάζουν διαγράμματα Βεν ή πίνακες διπλής εισόδου.
7. Ανάγνωση κειμένου και ερωτήσεις κατανόησης.
8. Συμπλήρωση ασκήσεων.

5. Προτείνεται το βιβλίο «Η οικογένεια Τριγώνου» της Σ. Ζαραμπούκα, εκδ. Πατάκης.

6. Ενδείκνυται η μαγνητοφώνηση ήχων του διαλείμματος από τον εκπαιδευτικό για να χρησιμοποιηθούν ως αφορμή ή ως ενίσχυση του βήματος 2. Ο εκπαιδευτικός καλεί τους μαθητές να ακούσουν τους ήχους, να συζητήσουν μεταξύ τους για τις σκηνές που φαντάζονται ότι διαδραματίζονται και να τις ζωγραφίσουν.

ΜΑΘΗΜΑ 19ο**Θέμα: «Παιχνίδια στην αυλή»****Διδακτικοί στόχοι**

Οι μαθητές:

- ✓ Δίνουν περισσότερες πληροφορίες για τις δραστηριότητες του διαλείμματος, προφορικά και γραπτά, χρησιμοποιώντας και νέο λεξιλόγιο.
- ✓ Ερευνούν και καταγράφουν δεδομένα σε τυποποιημένους πίνακες (π.χ. πίνακες διπλής εισόδου, σχεδιαγράμματα, ιστογράμματα, διαγράμματα Βεν...).
- ✓ Επεξεργάζονται και αναλύουν δεδομένα, ανακοινώνουν τα αποτελέσματα και τα παρουσιάζουν με διάφορες απεικονίσεις.
- ✓ Γράφουν μικρά κείμενα χρησιμοποιώντας προτάσεις του τύπου Y-P-A και επικεντρώνουν την προσοχή τους στο ρήμα ή στο αντικείμενο (χρήση αιτιατικής).
- ✓ Εργάζονται συλλογικά και αναλαμβάνουν ευθύνες.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Ο εκπαιδευτικός ζητά από τους μαθητές να γράψουν μικρά κείμενα με θέμα «Το διάλειμμα» και να τα απεικονίσουν. Στη συνέχεια, τα κρεμάνε σε σχοινάκι δημιουργώντας μια ιστορία διαλείμματος.
2. Οι μαθητές, σε ομάδες, συζητούν και προετοιμάζουν τις ερωτήσεις και τα διαγράμματα που θα χρησιμοποιήσουν σε έρευνα με θέμα το διάλειμμα. Κατανέμουν αρμοδιότητες και ρόλους.
3. Οι ομάδες εφαρμόζουν τα παραπάνω σε ώρα διαλείμματος.
4. Οι ομάδες επεξεργάζονται και αναλύουν τα δεδομένα της έρευνάς τους.
5. Οι ομάδες ανακοινώνουν τα στάδια της έρευνας και παρουσιάζουν πίνακες και διαγράμματα.
6. Όλη η τάξη συζητά και βγάζει ένα τελικό συμπέρασμα, που προέκυψε από την έρευνα κάθε ομάδας.
7. Κάθε ομάδα κολλά σε ένα χαρτόνι τα ερωτηματολόγια, διαγράμματα, πίνακες, σχεδιαγράμματα και γράφει το τελικό της συμπέρασμα. Τα χαρτόνια αναρτώνται σε εμφανές σημείο της τάξης.
8. Ανάγνωση κειμένου και ασκήσεις κατανόησης.
9. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

ΜΑΘΗΜΑ 20ο

(επαναληπτικό)

Θέμα: «Τώρα, κάθε μέρα, πάντα»

Διδακτικοί στόχοι

Οι μαθητές:

- ✓ Επιλέγουν και χρησιμοποιούν με ευχέρεια το κατάλληλο λεξιλόγιο από τη σχολική ζωή μέσα σε επικοινωνιακές καταστάσεις.
- ✓ Συζητούν με άνεση και σωστά δομημένο λόγο για το πρόγραμμά τους, τα μαθήματά τους και τις δραστηριότητες ή τις συνήθειες στο διάλειμμα.
- ✓ Παράγουν μικρά γραπτά κείμενα.
- ✓ Εργάζονται συλλογικά και ανταλλάσσουν πληροφορίες (αλληλεπίδραση ομάδων).

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

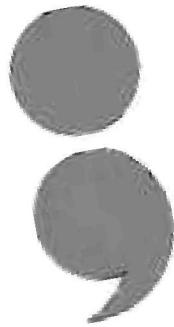
1. Ο εκπαιδευτικός χωρίζει τον πίνακα στη μέση και τους μαθητές σε δύο ομάδες για τη δραστηριότητα «Ερωτοαποκρίσεις». Ένα μέλος της Α ομάδας γράφει στο μισό του πίνακα μια ερώτηση με θέμα από το σχολικό πρόγραμμα και τα μαθήματα ή από το διάλειμμα. Στη συνέχεια, ένα μέλος της Β ομάδας πρέπει να γράψει μια ανάλογη απάντηση στο άλλο μισό του πίνακα. Η δραστηριότητα συνεχίζεται μέχρι να πάρουν μέρος όλοι οι μαθητές.
2. Οι μαθητές ζωγραφίζουν μια σκηνή του διαλείμματος και γράφουν γι' αυτή μικρή ιστορία. Στη συνέχεια, διαβάζουν τις ιστορίες τους και τις αναρτούν στον φανελοπίνακα της τάξης.
3. Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει στην τάξη τρία χαρτόνια με τις λέξεις *πάντα, κάθε μέρα, τώρα*. Έπειτα, ζητά από τους μαθητές να πουν τι κάνουν (π.χ. *κάθε μέρα πηγαίνω στο σχολείο, ... τρώω*) και να γράψουν τις προτάσεις στο αντίστοιχο χαρτόνι.
4. Ανάγνωση μικρών κειμένων.
5. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

Για τον
εκπαιδευτικό

Άσκηση 3 (ακουστικής κατανόησης)

Σήμερα, το μάθημα είναι καταπληκτικό. Κάθε μαθητής έχει και μια διαφορετική δραστηριότητα. Ο Χοσέ κοιτάζει τον χάρτη και σημειώνει τα βουνά. Η Μελίνα και ο Ομάρ σχεδιάζουν τη Χαλκιδική. Η Ταμάρα χρωματίζει το σχέδιό της. Η Τιτιλόλα με τον Κιμ ενώνουν καρτέλες με εικόνες και λέξεις. Η τάξη μας μοιάζει με μικρό εργαστήριο.

ΜΑΘΗΜΑ 21ο**Θέμα: «Μια διαφορετική μέρα»****Διδακτικοί στόχοι**

Οι μαθητές:

- ✓ Συνειδητοποιούν τη λειτουργία της γλώσσας στα Μαθηματικά, κατανοώντας ότι τα μαθηματικά σύμβολα μπορούν να αποδοθούν και με λέξεις.
- ✓ Κατανοούν την έννοια και την ονομασία των αριθμητικών από το 13 ως το 100 καθώς και τη λειτουργία των συμβόλων των τεσσάρων αριθμητικών πράξεων.
- ✓ Παρατηρούν εικόνες, αντλούν πληροφορίες και ανταποκρίνονται σε ερωτήσεις.
- ✓ Εκφράζουν τη γνώμη τους με ευχέρεια μέσα στην τάξη.
- ✓ Χρησιμοποιούν τηλεφωνικούς καταλόγους και αντλούν πληροφορίες.
- ✓ Εργάζονται συλλογικά και ανταλλάσσουν πληροφορίες (αλληλεπίδραση ομάδων).

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές, σε ομάδες, παρατηρούν διάγραμμα Βεν, αντλούν πληροφορίες και τις επεξεργάζονται.
2. Οι μαθητές, σε ομάδες, παρατηρούν ένα εικονογραφημένο κείμενο (φωτογραφίες μαθητικών αγώνων ή κολάζ ομαδικών αθλημάτων που έχει δημιουργήσει ο εκπαιδευτικός) συζητούν γι' αυτά που βλέπουν, γράφουν απλά κείμενα και, στη συνέχεια, ανακοινώνουν αυτά που παρατήρησαν.
3. Οι μαθητές διαβάζουν κείμενο που περιέχει ονομασίες αριθμών και συζητούν πάνω σε αυτό. Με αφορμή τους αριθμούς που υπάρχουν στο κείμενο, ο εκπαιδευτικός δίνει τις ονομασίες των αριθμών από το 13 ως το 100. Εξηγεί τις μονάδες, δεκάδες, εκατοντάδες και εισάγει τα σύμβολα των τεσσάρων αριθμητικών πράξεων μέσα από απλές αριθμητικές πράξεις, δίνοντας έμφαση στη γραμματολογική απόδοση των αριθμών.
4. Ο εκπαιδευτικός μοιράζει στους μισούς μαθητές καρτέλες με μαθηματικές πράξεις και στους άλλους μισούς τις ίδιες πράξεις με γραμματολογική απόδοση. Τους ζητά να τις αντιστοιχίσουν.
5. Οι μαθητές κρατούν φωτοτυπημένο το τραγούδι του Λ. Κηλαηδόνη «Κάπου την έχουμε πατήσει», το ακούν μερικές φορές, συμπληρώνουν τα κενά των αριθμών και, στη συνέχεια, το τραγουδούν.
6. Οι μαθητές παίζουν το παιχνίδι «Η κολοκυθιά», χρησιμοποιώντας αριθμούς μεγαλύτερους του 12.

7. Οι μαθητές χωρίζονται σε ομάδες Α και Β. Ένας μαθητής από την Α ομάδα εκφωνεί έναν αριθμό από το 13 ως το 100 και ένας άλλος μαθητής από την ομάδα Β σημειώνει στον πίνακα ολογράφως τον σωστό αριθμό. Οι ρόλοι εναλλάσσονται και το παιχνίδι συνεχίζεται. Κερδίζει η ομάδα με τα λιγότερα λάθη.
8. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, ξεφυλλίζουν τηλεφωνικούς καταλόγους και με ερωτοαπαντήσεις αντλούν πληροφορίες.
9. Ανάγνωση κειμένων και συμπλήρωση ασκήσεων.

Για τον εκπαιδευτικό

Άσκηση 3 (ακουστικής κατανόησης)

Ο εκπαιδευτικός επιλέγει και εκφωνεί περίπου είκοσι αριθμούς, από το 13 μέχρι το 100, με όποια σειρά θέλει.

Υπόδειγμα της προτεινόμενης δραστηριότητας

Ο εκπαιδευτικός επιλέγει και αφαιρεί λέξεις που φανερώνουν αριθμούς για να τις συμπληρώσουν οι μαθητές.

ΚΑΠΟΥ ΤΗΝ ΕΧΟΥΜΕ ΠΑΤΗΣΕΙ

Για τον
εκπαιδευτικό

Δέκα μείον πέντε μείον πέντε
έξι δια δύο συν οχτώ
είκοσι φορές το δεκαπέντε
έντεκα κι επτά δεκαοχτώ
σύνολο δεκάξι πρέπει να 'ναι εντάξει
λες να βρω λάθος ας το ξαναδω.

Δέκα μείον πέντε μείον πέντε
έξι δια δυο συν οχτώ
είκοσι φορές το δεκαπέντε
έντεκα κι επτά δεκαοχτώ
σύνολο δεκάξι όλα είναι εντάξει
ώρα να φάω και να κοιμηθώ.

Δέκα μείον πέντε μείον πέντε
έξι δια δύο συν οχτώ
είκοσι φορές το δεκαπέντε
έντεκα κι επτά δεκαοχτώ
σύνολο δεκάξι μάλλον είναι εντάξει
ώρα να πέσω και να κοιμηθώ.

Έχουμε και λέμε μείον πέντε
έξι δια δυο συν οχτώ
είκοσι φορές το δεκαπέντε
έντεκα κι επτά δεκαοχτώ
σύνολο δεκάξι σίγουρα είναι εντάξει
δεν έχω λάθος μα ας τα ξαναπώ.

Αν κοιμηθώ νωρίς θα σηκωθώ νωρίς
θα ξεκινήσω νωρίς και θα παρκάρω νωρίς.
Αν κοιμηθώ αργά θα σηκωθώ αργά
κι όταν θα ψάχνω για θέση θα 'ναι αργά.

Αν κοιμηθώ νωρίς θα σηκωθώ νωρίς
θα ξεκινήσω νωρίς και θα παρκάρω νωρίς.
Αν κοιμηθώ αργά θα σηκωθώ αργά
κι όταν θα ψάχνω για θέση θα 'ναι αργά.

Λέγαμε λοιπόν πως μείον πέντε
έξι δια δύο συν οχτώ
είκοσι φορές το δεκαπέντε
έντεκα κι επτά δεκαοχτώ.
Δέκα μείον πέντε
τρεις παρά πέντε
άστα και σπίτι θα τα ξαναβρώ.

Δέκα μείον πέντε μείον πέντε
έξι δια δύο συν οχτώ
είκοσι φορές το δεκαπέντε
έντεκα κι επτά δεκαοχτώ
κι όμως κατά βάθος κάπου υπάρχει
λάθος κάπου την έχουμε πατήσει κι οι δυο
κι όμως κατά βάθος κάπου υπάρχει
λάθος κάπου την έχουμε πατήσει κι οι δυο.

ΜΑΘΗΜΑ 22ο**Θέμα: «Το κυλικείο»****Διδακτικοί στόχοι**

Οι μαθητές:

- ✓ Κατανοούν την αξία των συναλλαγών μέσω των νομισμάτων.
- ✓ Αναγνωρίζουν τα νομίσματα, χαρτονομίσματα και τις υποδιαίρεσεις τους.
- ✓ Κατανοούν και χρησιμοποιούν τις ονομασίες προϊόντων του κυλικείου.
- ✓ Κατανοούν και χρησιμοποιούν τις εκφράσεις συναλλαγής (θέλω/ θα ήθελα, θέλω να/ θα ήθελα να...) σε συναφείς επικοινωνιακές καταστάσεις.

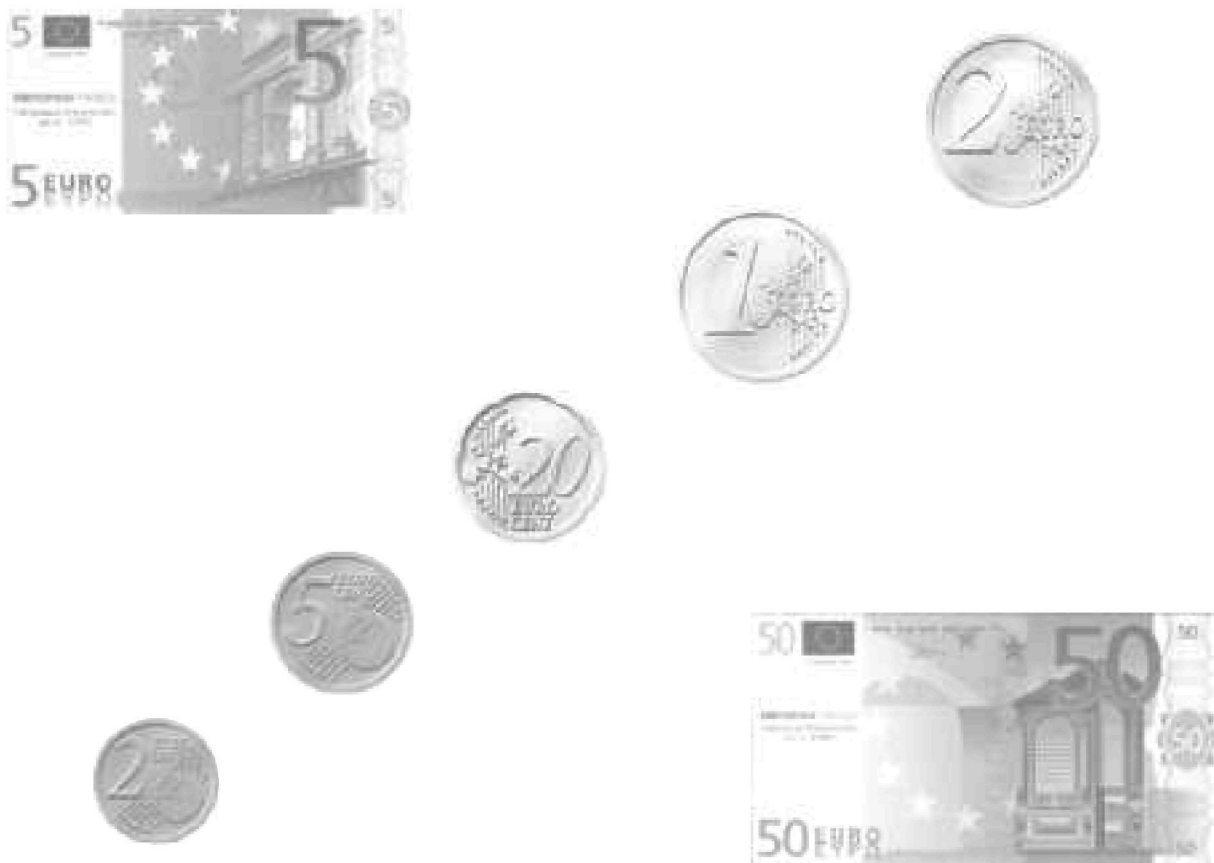
Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Κάθε μαθητής κρατά καρτέλα με μισή μαθηματική πράξη, γραμμένη ολογράφως και αναζητά τον μαθητή που έχει την άλλη μισή μαθηματική πράξη (π.χ. δώδεκα συν δεκαπέντε/ίσον είκοσι επτά...).
2. Οι μαθητές, σε ομάδες, διαβάζουν ένα εικονογραφημένο κείμενο σχετικό με συναλλαγές και αποδίδουν το νόημά του.
3. Ο εκπαιδευτικός, με συγκεκριμένες ερωτήσεις κατανόησης, προβάλλει τη χρήση των χρημάτων στις συναλλαγές, εισάγει τα ρήματα *δίνω, παίρνω*, την ερώτηση *πόσο κάνει*, καθώς και τις λέξεις *χρήματα, λεφτά, ευρώ*.
4. Ο εκπαιδευτικός, με τη βοήθεια αληθινών ή φωτοτυπημένων νομισμάτων, παρουσιάζει το ευρώ και τις υποδιαίρεσεις του.
5. Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει στους μαθητές νομίσματα άλλων χωρών, (π.χ. δολάριο, λίρα, γεν, ρούβλι...) και αναφέρεται στις οικονομικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών. Γίνεται αναφορά στη δραχμή, το πρώην ελληνικό εθνικό νόμισμα.
6. Οι μαθητές επισκέπτονται το κυλικείο. Εντοπίζουν κι αναγνωρίζουν τα αντικείμενα του κυλικείου. Ο εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί τις ονομασίες των προϊόντων του κυλικείου για επανάληψη / εμπέδωση του ενικού - πληθυντικού αριθμού. Μετά την επίσκεψη, ο εκπαιδευτικός συμπληρώνει το λεξιλόγιο του κυλικείου στον πίνακα της τάξης.
7. Οι μαθητές ζωγραφίζουν ένα από τα προϊόντα του κυλικείου, το κόβουν και το κολλούν στο χαρτόνι του κυλικείου⁷, γράφοντας από κάτω την ονομασία του.
8. Οι μαθητές, σε ομάδες, συζητούν ποια προϊόντα χρειάζεται ένα κυλικείο, ανα-

7. Ο εκπαιδευτικός έχει ετοιμάσει από πριν το χαρτόνι για τη δραστηριότητα «το κυλικείο».

λαμβάνουν να τα βρουν και ορίζουν μια τιμή για το καθένα (αντικείμενα, τιμοκατάλογος, νομίσματα).

9. Ο εκπαιδευτικός, με τη βοήθεια ενός μαθητή, σχηματίζει υποδειγματικά έναν διάλογο συναλλαγής⁸ και τον γράφει σε χαρτόνι. Στη συνέχεια, οι μαθητές, σε ζευγάρια, επιλέγουν ένα προϊόν του κυλικείου και παράγουν προφορικά μικρούς διαλόγους συναλλαγής.
10. Ακολουθεί δραματοποίηση με θέμα «Το κυλικείο».
11. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.

8. Ο εκπαιδευτικός μπορεί να γράψει στον πίνακα τον πρώτο διάλογο σαν υπόδειγμα.

ΜΑΘΗΜΑ 23ο**Θέμα: «Η σχολική ζωή»****Διδακτικοί στόχοι**

Οι μαθητές:

- ✓ Αντιλαμβάνονται και γνωρίζουν τις διάφορες εκδηλώσεις της σχολικής ζωής.
- ✓ Περιγράφουν καταστάσεις από τη σχολική ζωή χρησιμοποιώντας με ευχέρεια ρήματα της α' συζυγίας, την ονομαστική ως υποκείμενο (ποιος;/τι;) και εμπεδώνουν τη χρήση της αιτιατικής.
- ✓ Δημιουργούν με ευκολία σωστά δομημένα κείμενα προφορικά και γραπτά.
- ✓ Αντλούν και επεξεργάζονται πληροφορίες από εικόνες και κείμενα.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Οι μαθητές, με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού, συνθέτουν⁹ ένα τραγούδι για το κυλικείο και το τραγουδούν. Στη συνέχεια, οι μαθητές ζωγραφίζουν τα προϊόντα του κυλικείου που άκουσαν και τραγούδησαν.
2. Ο εκπαιδευτικός γράφει στον πίνακα μια πρόταση (π.χ. Ο Κιμ ετοιμάζει τις εργασίες του.) και ρωτά: «ποιος;», «τι;». Συνεχίζει με περισσότερα παραδείγματα χρησιμοποιώντας την ονομαστική και αιτιατική στον ενικό και πληθυντικό αριθμό.
3. Οι μαθητές παρατηρούν σκίτσα και φωτογραφίες με στιγμιότυπα της σχολικής ζωής και περιγράφουν τι βλέπουν.
4. Με αφορμή την προηγούμενη δραστηριότητα, ο εκπαιδευτικός προτρέπει τους μαθητές να περιγράψουν προσωπικές τους εμπειρίες από τη σχολική ζωή ενθαρρύνοντάς τους και βοηθώντας τους, όταν χρειάζεται.
5. Ανάγνωση κειμένου και ερωτήσεις κατανόησης.
6. Συμπλήρωση ασκήσεων.

9. Το τραγούδι μπορεί να στηριχτεί σε απλές μελωδίες όπως «Το Σούπερ Μάρκετ» του Δ. Πουλικάκου ή «Όταν θα πάω κυρά μου στο παζάρι».

ΜΑΘΗΜΑ 24ο**Θέμα: «Επικοινωνώ με ευγένεια»****Διδακτικοί στόχοι**

Οι μαθητές:

- ✓ Κατανοούν τον σχολικό κώδικα συμπεριφοράς.
- ✓ Κατανοούν και χρησιμοποιούν στον προφορικό λόγο εκφράσεις ευγένειας.
- ✓ Διατυπώνουν απλές παρακλήσεις ή εκφράζουν βασικές ανάγκες, χρησιμοποιώντας συγκεκριμένες μορφοσυντακτικές δομές.
- ✓ Κατανοούν και χρησιμοποιούν αποδεκτούς κοινωνικούς τύπους σε συγκεκριμένες επικοινωνιακές καταστάσεις.
- ✓ Κατανοούν τη χρήση της αιτιατικής και τη θέση της μέσα στην πρόταση.
- ✓ Διακρίνουν τον τόνο και την ένταση της ομιλίας σε συγκεκριμένες περιστάσεις.

Ενδεικτική πορεία του μαθήματος

1. Ο εκπαιδευτικός κάνει επανάληψη με ακρόαση διαλόγου που έχει δημιουργήσει ή προεπιλέξει και οι μαθητές απαντούν σε ερωτήσεις κατανόησης.
2. Ο εκπαιδευτικός διαβάζει κείμενο, στο οποίο υπάρχουν διαφορετικές επικοινωνιακές καταστάσεις, και δίνει έμφαση στην ένταση της ομιλίας. Με αφορμή το κείμενο, γίνεται συζήτηση με αντιπαράθεση ευγενικής και αγενούς συμπεριφοράς. Στη συνέχεια, εξηγεί τους λόγους για τους οποίους χρησιμοποιούμε φράσεις όπως:
Καλημέρα / Καλησπέρα / Καληνύχτα / Καλημέρα σας / Καλησπέρα σας / Καληνύχτα σας / Μπορώ να.../ Θέλω να.../ Παρακαλώ / Ευχαριστώ / Συγνώμη, δεν το κατάλαβα / Πρόσεχε/...
3. Ακολουθεί δραματοποίηση του κειμένου.
4. Οι μαθητές, σε ζευγάρια, παρατηρούν εικονογραφημένες καταστάσεις και δημιουργούν προφορικά και γραπτά μικρούς διαλόγους κατά περίπτωση, χρησιμοποιώντας εκφράσεις ευγένειας.
5. Οι μαθητές σχηματίζουν προφορικά μικρούς διαλόγους, με αφορμή ένα αντικείμενο και καρτέλες που περιέχουν την αρχή μιας φράσης (π.χ. Μπορώ να...).
6. Ανάγνωση κειμένων και ασκήσεις κατανόησης.
7. Συμπλήρωση γραπτών ασκήσεων.